

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda :
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évi. 197. sz. 1943. szeptember 1 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

Mától kezdve felemelték a lisztfejadagot, közöljük az erre vonatkozó hirdetményt

Dániában a német főparancsnok vette kezébe a hatalmat

A lemondott kormány tagjai őrizetben vannak, a dán király kastélyában tartózkodik
Inváziós lehetőségek és külföldről szitott szabotázs cselekmények tették szükségessé
a rendkívüli intézkedéseket

400 főnyi angol harci csoport partraszállást kísérelt meg Olaszország legdélibb részén, a kísérlet
meghíusult

Churchill rádióbeszédében a szövetséges haderők átkeeléséről a Csatornán
és a légiháború fokozásáról beszélt

Ma van a háború kitörésének negyedik évfordulója. 1939 szeptember elsején tört ki az ellenségeskedés Németország és Lengyelország között és már másnap megtörtént a Francia és angol hadüzenet, ezzel ismét világháborúvá szélesült az eladdig Német- és Lengyelországra korlátozódott viszály.

Megindult a háború óriási gépezete és azóta is egyre halad tovább végzetes útjában. Immár ötödik évébe jut a nagy mérkőzés és még senki sem tudja megmondani mikor lesz vége.

A PÁPA

képviseli egyelőre egyedül a békére irányuló szándékot.

A vatikáni diplomácia a most következő hetekben valószínűleg élénk tevékenységet fog kifejteni. A pápa állítólag körkérdezt intézett az európai fővárosokban működő apostoli nagykövetségekhez és a válaszokat már felhasználja szerdai beszédének összeállításánál: megegyezően felemeli szavát a háború és különösen a légi háború kínosai ellen — mondják beavatott vatikáni körökben.

A pápa azért beszél ma, mert szeptember 1-én van a háború kitörésének negyedik évfordulója. A beszéd délután egy negyed 2 órakor hangzik el a világ népeire, a szót a vatikáni rádió közvetíti 13.30, 19.84, 20.35 és 31.03 méteres hullámhosszon, a közvetítést Olaszország és több más ország rádiója is átveszi. A beszéd olaszul hangzik el, de a vatikáni rádió rögtön utána a fontosabb világnyelveken valószínűleg megismétli a közvetítést.

Általános vélemény, hogy a szót békére szólítja fel a világot. Legutoljára 1942 karácsonján beszélt a pápa a rádióban, öt pontban szövegezte meg egyház szempontjából a világbéke szükségleteit. A mostani beszéd aligha lesz határozott békejavaslat és inkább a mielőbbi béke szükségességére mutat rá.

A DÁNIAI HELYZET

teliesen katonai jellegűt. A né-

met főparancsnok vette kezébe úgy a kormányhatalmat, mint a törvénykezési jogot. A dán kormány megelőzőleg lemondott. A dán hadsereg tisztjeit, kik eddig megmaradtak helyükön, most internálták.

Hogy mi okozta a dániai rendkívüli fejleményeket, arranzve hivatalos magyarázat még nincs.

A német lapok a dániai kivételes állapotok elrendelését a dán tengerpartok biztosítására és a németellenes ügynökök dániai tevékenységének elfojtására irányuló szükségszerű rendszabályoknak mondják. Dánia megszállása óta — írja a „Deutsche Allgemeine Zeitung“ — Németország Dánia számára a szabadságnak és az állami önállóságnak a lehető legnagyobb mértékét biztosította. A külföldről kiinduló uszítások azonban a rendet többibben veszélyeztették és jöllehet a dán kormány intelmekkel fordult az országhoz, mégsem volt abban a helyzetben, hogy biztosítsa a szilárd rendet, amelyet kétségkívül maga a dán nép is óhajtott volna. A válságos fejlemények megelőzése céljából most Németország megfelelő rendszabályokhoz nyult — állapítja meg a német lap.

A „Stockholms Tidningen“ jelenti, hogy berlini jölerésült kö- rök közlés eszerint a német katonák ellen elkövetett szabotázs- cselekményeknek voltak következményei a katonai intézkedések. A külföldről szitott szabotázs- cselekmények következtében a helyzet különösen komolyá vált a mostani inváziós lehetőségek között. Berlinben mindinkább valószínűbbnek tartják azt, hogy az invázió nem Norvégiában, hanem Dániában várható. Norvégia megtámadása nehézségbe ütköznék. Ezzel szemben egy eredményes dániai invázió elvágna a norvégiai német csapatokat.

Jelentések érkeztek arról, hogy a kormány tagjai őrizet alatt állnak, a dán király sem gyakorolja jogait. A dán király helyzetét most általában Lipót belga királyával hasonlítják össze.

A FINN SAJTÓ A DÁNIAI ESEMÉNYEK RÖL

A dániai események élénk figyelmet keltenek a finn sajtóban. Az „Uusi Suomi“ vezércikkében megállapítja, hogy a dániai új intézkedések az ellentétek még nagyobb kifejeződésére vezethetnek és Dánia helyzete bizonyos tekintetben válságos irányba fejlődhet. Ezt mélyen sajnáljuk — írja a lap — teljes szívünkkel reméljük, hogy Dánia kivételes helyzetét lehetőleg fájdalommentesen éli át, amelynek nemcsak Dánia, hanem az északi országok kölcsönös jövője szempontjából is nagy jelentősége van.

PARTRASZÁLLASI KÍSÉRLET OLASZORSZÁGBAN

Olaszország ellen Szicília elfoglalása óta kizárólag légi úton folytatják a háborút az angolszavok. Ehhez járul az úgynevezett idegháború, illetve az újabb offenzívával való fenyegetőzés.

Az algiri rádió hétfőn üzenetet intézett az olasz néphez, amelyben közli, hogy a szövetségesek újabb offenzívát készítenek elő. Egymás után szabadítják fel Szardíniát, Korzikát, Elba szigetét, végül az olasz szárazföldet.

Míg az algiri rádió csak kilátásba helyezte az offenzívát, addig történt is valami az olasz partokon. Berlini közlés számol be arról, hogy Calabriában, az olasz csizma hegyén kb. 400 főnyi angol harci csoport partraszállást kísérelt meg. A kiadott jelentés szerint a kísérlet nem sikerült s a csoport nagyrésztét megsemmisítették. Német részről is kifejezést adnak a következtetésnek, hogy a szóbanforgó angol harci csoport egy partraszállási hídfőt akart megteremteni. Feltehető, hogy több hasonló kísérlet fog a közeljövőben történni. Eppen ezért fokozták Olaszországban a védelmi intézkedéseket.

MEGBESZÉLÉSEK LONDONBAN ÉS WASHINGTONBAN

egyidőben folynak a szövetségesek részéről. Eden angol külüvmi-

niszter, Winant amerikai nagykövet és Majszki volt londoni nagykövet kedden találkoztak. A megbeszélésen Majszki előtt ismerítették az általános helyzetet. Eden egyébként a háborús kabinet tagjainak részletesen beszámolt a quebeci tanácskozásokról.

Churchill miniszterelnök a hét második felében érkezik Kanadából az Egyesült Államokba, ahol Roosevelt elnökkel fog tanácskozni. Ezek a tanácskozások tisztára angol-amerikai jellegűek lesznek és semmi összefüggésben sem állanak a quebeci értekezlettel. Churchill és Roosevelt második tanácskozásának egyedüli célja orosz személyiségekkel való későbbi megbeszélések előkészítése. Roosevelt és Churchill közös angol-amerikai vonalban kíván megállapodni, amit követnének az Oroszországgal együtt megoldandó kérdések — jelentik Newyorkból.

CHURCHILL ÚJABB RÁDIÓBESZÉDE

tegnap hangzott el a quebeci fellegvárban. A beszédnek jellegzetes része, hogy rendkívül sokat és melegen foglalkozott a szovjettel és Szialin marsallal. Sőt ő mentette ki a szovjetet, hogy miért nem vett részt a quebeci értekezleten. Churchill úgy magyarázta a dolgot, hogy ezen az értekezleten elsősorban a japánok elleni háború kérdéseit vitatták meg, így kellemtelen lett volna a szovjetnek részt venni azon, miután a moszkvai kormánynak még ötévesszerződése van a japánokkal. Másikülönben eléggé harcias hangot ütött meg az angol miniszterelnök és már „előretekintett arra a napra, amikor a szövetséges hadseregek átkelnek a csatornán és rávetik magukat közelharcban Franciaország földjén az ellenségre“. Persze közelebbi időpontot nem jelölt meg. A továbbiakban a szövetségesek Balkán-terveiről és a légi háború fokozásáról beszélt Churchill.

BULGÁRIA

gyászolja királyát és ez minden eseményt háttérbe szorít. Bolgár

politikai körökben úgy tudják, hogy az elhunyt király semminő politikai végrendeletet nem hagyott hátra. Politikai körökben élénken tárgyalják a megalakítandó kormányzótanács kérdését. Az alkotmány értelmében a kormányzótanács tagjait a nemzetgyűlésnek kellene megválasztani. Minthogy azonban a nemzetgyűlés megalakulásához új választások kiírására lenne szükség és a választások megtartására a jelenlegi háborús helyzet érthetően nem alkalmas, előreláthatóan más megoldást fognak majd alkalmazni a kormányzótanács tagjainak kijelölése érdekében.

CAFOLJAK A FINN KÜLÖNBEKE- TÖREKVESEKET

Mint ismeretes, a római finn követség legutóbb megcáfolta, hogy a finn kormány lépéseket tett a különbéké érdekében. Ezzel kapcsolatosan finn illetékes helyen a következőket mondták: A hi részletek özőnével szemben nincs más védekezés, mint az általános cáfolat. Nyilvánvaló, hogy minden különbékéért, amely a finn kormány kezdeményezését állítja, határozottan cáfolni kell. Finn fel fogás szerint az ajánlattétel nem Finnország dolga. Ma erősebbnek érezzük magunkat, mint 1939 őszén. Ezért eltökélt szándékunk, hogy szükség esetén akkor is folytatnánk védelmi harcunkat, ha teljesen egyedül maradnánk — hangoztatja a finn nyilatkozat.

MEG NINC S DÖNTÉS RÓMA NYILTVÁROSSÁ VALÓ NYILVÁNÍTÁSA ÜGYEBEN

Rómában a lakosság körében bizonyos nyugtalanság észlelhető, amiben nagy része van a megismétlődő legiriadóknak. Ebből a tényből arra következtetnek, hogy Róma nyílt várossá való nyilvánításának ügye még nem jutott döntő stadiumba.

TOKÉS FOTO
FÉNYKÉPEZŐGÉPET VÁSÁROL

Német hadijelentés

A német véderőfőparancsnok-sága közli:

Az ellenség hétfőn is nem eszkető heveséggel folytatta támadásait a keleti arcvonal déli és középső szakasza ellen. Az elkeseredett harcok még folynak, 91 szovjet páncélost pusztítottunk el.

A Taganrogtól nyugatra eső tengerrészen könnyű német tengereszték erők hat ellenséges motoros ágyúnaszád közül kettőt elsüllyesztettek két bombázót lelőttek és foglyokat ejtettek.

A miuszi arcvonalon folyó csatában a múlt héten különösen kitüntette magát a 70. gránátos ezred 3 zászlója, Kecht alezre-des vezetése alatt.

Gyors német harcrepülőgépek újabb nappal támadást intéztek Augusztus kikötője ellen és megelapteszték mely támadásban megrongáltak egy ellenséges szállítóhajót valamint egy partraszállási hajót súlyosan. A közben kialakult légütközésben egy Spitfire-t elpusztítottak. Német vadászpilóták Nápoly térségében

egy hatvan támadó gépből álló repülőgépkötélből 26 gépet lelőttek.

Az Atlanti-óceán fölött német távolsági vadászgépek egy nagy brit vízirepülőgépet lelőttek.

Erős ellenséges légitörök a keddi virradó éjjelen nyugatnémet-országi területet támadták, különösen München—Gladbach és Rheydt városokat. Nagy rombolásokat okoztak, a lakosság veszteségei is tetemesek. Az eddigi jelentések szerint a német légitörök éjszakai vadászgépei és a légvédelmi tüzérsg a támadó brit bombázók közül huszonötöt lelőttek.

A Földközi tengeren és az Atlanti óceán partján a német búvárhajók öt, 34.000 tonnatartalmat képviselő hajót, egy rombolót és egy 10 ezer tonnás tartályhajót süllyesztettek el, az Atlanti-óceán fölött eddig négy ellenséges repülőgépet lőttek le. A Fekete-tengeren német búvárhajók két szovjet órnaszádot elsüllyesztettek, valamint egy ten-geri vontatóhajót 3 uszályal együtt. (MTI).

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás 1193. sz. közleménye:

Német repülőgépkötélek újabb támadást intéztek az Augusta kikötőben horgonyzó hajók ellen: egy közepes tonnatartalmú kereskedelmi gőzöst és néhány rohamcsónakot találat ért. Az ellenséges léghaderő hétfőn támadásokat intézett Civitavecchia Decimo, Cagliari és Nápoly kör-

nyéke ellen. Német és olasz vadászgépek mindentűt heves harc-ba szálltak a bombavetőkkel és a kísérő kétmotoros gépekkel. Az ellenség Latium és Campania felett összesen negyven repülőgépet vesztett, amelyekből tízet olasz vadászgépek, huszonhat német vadászok, námat pedig a légvédelmi itések lőttek le. Aláírás: Ambrosio tábornok.

Jelentés a meghiusult partaszállási kísérletről Calabriában

Berlin, augusztus 31. (Német Távirati Iroda.) Katonai közlés szerint vasárnap egy erősebb, kb. 400 főből álló angol harci csoport partaszállást kísérelt meg Reggio-tól (Calabria) délnyugatra, az olasz eszima hegyén. Az ellenintézkedések folytán 30 ember kivételével megsemmisítették a csoportot, az életbenmaradtok a he-

gyekben bujkálnak, ahol egyenként fogják össze őket. Kétségtelenül arról van szó — hangsúlyozták Berlinben —, hogy az angolok egy partaszállási hídfőt kíséreltek megteremteni. Ez abból is világosan kitűnik, hogy sok jelzőberendezést találtak náluk, amelyek máris fel voltak szerelve. (MTI)

A dániai események

Lemondott a dán kormány, a német főparancsnok vette kezébe a hatalmat — Internálták a tényleges és tartalékos tiszteket — Letartóztatták a zsidó hitközség elnökeit és ötven fontosabb zsidó személyt — A dán királyi pár kastélyukban tartózkodik

Kopenhága, aug. 31. (NTI) A Scavenius-kormány augusztus 29-én benyújtotta lemondási kérelmét a királynak és nyomban beszűntette hivatali tevékenységét. Az állami tisztviselők helyükön maradnak és folytatják tevékenységüket. (MTI)

A Berlingske Tidende jelentése szerint a dán király és a királyné a Kopenhága mellett a Sorgenfrei kastélyban tartózkodik. A király egészségi állapota továbbra is kielégítő. A trónörökös pár még mindig a kopenhágai Amalienborgon lévő palotájában lakik. (MTI)

Stockholm, aug. 31. (Bud. Tud.) A dán sajtószolgálat jelenti, hogy a német katonai hatóságok rendelkezése a dán tényleges és tartalékos tiszteket internálták. A hadsereg internált tisztjeinek száma körülbelül ezer, a tengerészek körülbelül

kétszáz. Az internáltak egy részét a kopenhágai Hotel de Angletterrebe, a többi a királyi palotában helyezték el. A németek azonban letartóztatták a zsidó hitközség elnökét és ötven fontosabb zsidó személyiségét.

A dán rádióban prókalmációt olvastak fel, amelynek értelmében Hannecken tábornok, a dániai német főparancsnok kezébe veszi a hatalmat: a kormányhatalmat, a törvényhozást és a törvénykezést beleértve. Az intézkedés következtében Hannecken tábornok jogában áll az eddig érvényben lévő dán törvények megváltoztatása. Együttal utasították a rendőrséget, hogy Hannecken tábornok rendelkezéseit haladéktalanul hajtsa végre. A városi és községi tisztviselők német ellenőrzés alatt kötelesek folytatni munkájukat.

Hannecken tábornok teljhatalma

Stockholm, aug. 31. (MTI) Hivatalos jelentések szerint a Dániában elrendelt katonai kivételes állapot folytán Hannecken tábornok teljhatalmat kapott arra, hogy az összes államügyek, a törvényhozás, a bírósági és a közigazgatás felett ellenőrzést gyakoroljon és hogy új törvé-

nyek kibocsátásával a jelenleg érvényes jogszabályokat megváltoztassa. Az összes hatóságok és valamennyi tisztviselő kötelesek utasításait követni. A tábornok intézkedései csak a katonai kivételes állapot időtartama-ra érvényesek.

A kormány tagjai őrizet alatt

Hivatalosan jelentik Dániából, hogy a katonai intézkedéseket minden különösebb nehézség nélkül hajtották végre. A lakosság teljes megértéssel fogadta a intézkedéseket és megőrizte nyugalmát. Az országban minden a nyugalom. A posta, távbeszélő és táviratforgalom ismét megnyílt. A városok közötti és a külfölddel való telefonbeszélgetést csak rendkívül fontos esetekben engedélyezik és csak kivételes esetben engedélyezik a gépkocsiforgalmat is. A dán hadsereg tagjait felszólították, hogy szeptember 3-ig jelentkezzenek a német parancsnokságnál. A svéd lapok összetűz-

sekről számolnak be a dán helyőrségek lefegyverzése alkalmával. A király és a dán kormány nem gyakorolja jogait. A kormány tagjai őrizet alatt állnak. Sok politikus, különösen sok konzervatív párti és újságírói rendőri felügyelet alatt áll. A király helyzetét Lipót belga királlyal hasonlítják össze.

Angolt tanít

Londonban élt úrnő.

Rényiné

Miklós-u. 4. Telefon 33-61.

Churchill rádióbeszéde

Lisszabon, aug. 31. Churchill miniszterelnök kedden délután a quebeci Fellegrárból rádióbeszédet mondott. A bevezetőben Churchill a quebeci értekezlet egybehívásának szükségességéről beszélt, majd Franciaországra tért át. Hangsúlyozta, hogy Nagybritannia sohasem felejtje el, hogy mivel tartozik az emberiség Franciaországnak. Annak a biztos reményességének adott kifejezést, hogy Franciaország ismét mint szabad és egységes állam emelkedik fel.

A kanadai kormánnyal folytatott tárgyalásairól is említést tett, majd röviden utalt arra, hogy a szövetséges vezérkarok a quebeci értekezleten behatóan megvitatják a háború valamennyi kérdését. Churchill igen meleg és elismerő szavakkal emlekezett meg arról a szerepről, amelyet a kanadai hadsereg a háború kezdete óta betölt és különösen felsorolta mindazt, amivel Kanada hozzájárult a háború sikeréhez. Churchill meleg köszönetet fejezte ki a maga és az angol nép nevében a kanadai népeknek, majd annak a reményességének adott kifejezést, hogy a jövőben alkalma lesz hasonlóan személyesen a helyszínen érintkezésbe lépni a nagy angol család többi tagjaival is.

Ezután a Szovjetunió és Nagybritannia közötti viszonyról beszélt. Nem lett volna helyenvaló, ha Oroszország a quebeci értekezleten képviseltette volna magát. Ez az értekezlet ugyanis elsősorban a japánok elleni háború kérdéseit tárgyalta. Tekintettel arra, hogy a szovjet kormánynak ótéves szerződése van még a japánokkal, kínos és kellemetlen lett volna a szovjet számára, ha résztvesz ezen az értekezleten.

Churchill hangsúlyozta annak szükségét, hogy Nagybritannia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió között háromhatalmi értekezlet jöjjön létre. Ha ez az értekezlet eddig meg nem valósult meg, ez nem azt jelenti, mintha nem lennének hajlandók az értekezlet megtartására, hanem kizárólag arra vezethető vissza, hogy Sztalin marsall, aki személyesen áll az orosz hadak élén, e pillanatban nem hagyhatja el a harcok frontját. Sztalin marsall bizonyára nem vesztette az időt, mint ahogyan azt az orosz frontról érkező legújabb jelentések is bizonyítják. A közönség időre igen szükségessé és sürzősekké látszik, hogy a három nagyhatalom külügyminiszterei, illetőleg felelős személyiségi értekezletet tartanak és előkészítik azt a másik értekezletet, amelyen majd a három állam fejei vesznek részt és amely a jövő fontos problémáit fogja megvitatni. Nincsen semmiféle olyan ok, amely arra késtethetné a szövetséges hatalmakat, hogy a Szovjetunióval ne közöljenek mindent a legnagyobb bizalommal.

Churchill hangsúlyozta, hogy az elmúlt időben igen sokat beszéltek a második front szükségességéről. Tekintettel arra, hogy mostanáig az oroszok vállára nehezedett az ellenállás legnagyobb súlya, egy pillanatra sem kárhóztatja az oroszokat azért, hogy sürgeték a második frontot. Előre tekint arra a napra, amikor a szövetséges hadseregek átkelnek a csatornán és teljes erejükkel rávetik magukat közelharcba a

Franciaország földjére betört ellenségre. Bizonyára nem kívánják tőle, hogy azt mondja, hol és mikor csapnak le. A miniszterelnök ezután hangsúlyozta, hogy ilyen nagyszabású támadás igen kényes és sokoldalú bonyolult kérdések szövevényét hozza magával. A maga részéről ugyanúgy hisz a harmadik, mint a második frontban. A beszéd következő része visszajelentés volt az afrikai harcokról. Churchill hangsúlyozta, hogy az afrikai kampány sikere nagyban megkönnyítette a további hadműveleteket. A hadifoglyok számát félmillióra teszi Churchill Mind az Atlanti óceánon, mind pedig a Földközi tengeren kezükbe ragadták a stratégiai kezdeményezést és az ellenség

nem tudhatja melyik órában és hol fogják kihasználni ezt a stratégiai kezdeményezést. — Churchill rátért ezután a Németország elleni bombatámadásokra és azt mondta, hogy a bombázások mérve és pontoságra állandóan növekszik és növekedni fog. Churchill ezután röviden érintette a balkáni helyzetet és e közben kijelentette, bizakodással várom a napot, amikor Jugoszlávia és Görögország ismét szabadon és függetlenül élheti a maga életét. Jugoszlávia és Görögország uralkodói a háború után ismét elfoglalják trónjukat, ha a két nép szabad választással kívánja azt. A következő részben ismét a quebeci értekezletre tért vissza. Rámutatott arra, hogy Nagybritannia számára a japánok elleni háborúban a kérdés súlya az indiai fronton és az az Indiai óceánon fekszik. Sokszor kérdeztek engem — folytatta Churchill — vajjon azt hiszem-e, hogy a németeket még ebben az évben fogjuk legyőzni, vagy pedig később? Nem tudjuk pontosan mérlegelni azoknak a csapatoknak hatását, amelyet orosz szó-

Bolgár politikai és szakorvosi körök Borisz király halálos betegségéről

Szófia, aug. 31. (MTI) Borisz király halála továbbra is szinte egyetlen eleme Szófia hangulatának. Magasabb politikai és szakorvosi körökben azt a véleményét nyilatkoztatják, hogy bár a király betegsége hirtelen és mondhatni előzmény nélkül következett be, lefolyása mégis megfelel az angina pectoris tüneteknek. Azok, akik az utóbbi hetekben a királynál kihallgatáson voltak, elmondják, hogy Borisz király fáradtnak és idegesnek látszott. Környezetének tanúsága szerint az uralkodó hosszú idő óta napi 12 órát is dolgozott a e túlfeszített munka ásta alá e egészségét, úgyhogy szervezete nem tudott megküzdeni a betegséggel.

Az ország érdekében végzett szakadatlan és lelkiismeretes

DEBRECZEN 2. OLDAL
1943 IX. 1.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

vetségeink mérnek a németek re. valamint mérlegelni a német területek bombázásnak hatását és azt a lélektani hatást, amelyet mindez a német népre gyakorol. A tömeg lélektana még soha sem volt annyira fontos körülmény, mint ebben a modern háborúban. Churchill hangsúlyozta, hogy nem szabad túlságos befolyást engedni a külső körülményeknek, majd így folytatta: feleslegesnek és meddőnek találom minden találgatást arról, hogy a háború hamarosan véget ér-e. A befejező szakaszban az egyesült nemzetek törhetetlen akaratáról beszélt és megállapította, hogy az egész világot az a reménység tölti el, hogy sikerül kivívni a háború után a valódi tartós békét. (MTI)

munka volt tehát orvosi vélemény szerint is, a király halálának egyik közvetet, de nem legfőbb oka.

Hétfőn korán reggel a király holttestét átvitték a Szent Péter Pál templomból az Alexander Neviski székesegyházba. A ravatalhoz reggel hét órakor először Kirill herceg, valamint Eudoxia hercegnő látogatott el, majd az udvari főtisztviselők következtek. Eddig még meg nem erősített hírek szerint Borisz királyt a rilai kolostorban temetik el.

Filov miniszterelnök hétfőn délelőtti sorban fogadta a külföldi államok követeit, akik kormányuk nevében részvétüket fejezték ki. Délután a követek és a katonai attasék az udvari részvétkönyvbe írták be nevüket.

Az utolsó hét

Borisz király betegségének lefolyása immár részleteiben ismeretes.

Vasárnap az uralkodó a Muszala csicson tett kirándulást, majd hétfőn a maga vezetett gépkocsin visszatért Szófiába. Kedden délután ebéd után fogta el az első rosszulletet, amelyet az elhívott orvos nem itelt komolynak, maga a király sem. Este a rosszullet súlyosabban megisméllődött és az orvos látta, hogy komoly szívbántalomról van szó. Távbeszélő útján még az nap este két kitűnő berlini szívszakorvost hoztattak, akik azonban a királyt már rendkívül súlyos állapotban ta-

lálják. A legkiválóbb német és bolgár szakorvosok mellett megérkezett a Hitler vezér és kancellár részéről küldött harmadik német tanár is. A király állapota azonban ekkor már reménytelen volt. A jelek szerint a király tisztában volt a betegség súlyosságával, eszméletét szombaton délben vesztette el. A király halálos ágyánál családjának felnőtt tagjai voltak jelen. A lapok megrázó részleteket közölnek a király életének utolsó perceiről.

Mindazok a hírek, amelyek a király halálával kapcsolatosan mást tartalmaznak, alaptalanok és céltalanosak.

A Kormányzó Ur 12 napos II. fokú országos gyászt rendelt el a honvédség számára

A Magyar Távirati Iroda jelenti a Kormányzó Ur Ófőméltósága Úfelsége III. Borisz bolgár király elhalálozása alkalmával a m. kir. honvédség számára augusztus 3-tól számítva 12 napos II. fokú országos gyászt rendelt el.

Ennek megfelelően a tisztek és

hasonállásuk a fenti idő alatt szolgálaton kívül, balkarunkon gyászfátyolt viseljenek. Elrendelt továbbá, hogy a temetés napján bezárólag az összes lakosok, honvédségi, valamint a honvédség által megszállott egyéb épületek, gyászlobogókkal, illetve gyászfátyolal díszített lobogókkal lobogozandók fel.

A magyar minisztertanács jegyzőkönyvben örökítette meg Borisz király emlékét

Budapest, augusztus 31. A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével kedden délután 5 órakor minisztertanácsot tartottak.

A tanácskozás megkezdése előtt Kállay Miklós miniszterelnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt III. Boris cárról, Bulgária országgyűlési királyáról. Bejelentette, hogy a kormány nevében részvétáviratot intézett Filov bolgár miniszterelnökhöz. A minisztertanács Kállay Miklós miniszterelnök javaslatára jegyzőkönyvben örökítette meg az elhunyt nagy király emlékét.

A minisztertanács a továbbiakban időszertei kormányzati ügyeket tárgyalt és a késő esti órákban ért véget.

— Szaradzsoglu török miniszterelnök meglátogatta az izmiri kiállítás magyar csarnokát. Hosszabb időt töltött a magyar pavillonban és a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a látottakról. Meglátogatta a kiállítást a török pénzügyminiszter is, aki egy óra hosszát időzött a magyar pavillonban és szintén nagy elragadtatással nyilatkozott annak anvagáról.

Pénteken temetik Szegeden Glattfelder Gyula érsek püspököt

A csanádi egyházmegye minden templomában kedden reggel gyászmisét mutatnak be az elhunyt Glattfelder Gyula érsek-püspök lelküdvéért.

Bethlen István mond megnyitót a reformátusok marosvásárhelyi ünnepélyén

Szeptember 3-án, 4-én és 5-én rendezik meg Marosvásárhelyen a Református Napokat. A vasárnapi záróünnepségen a megnyitót Bethlen István ny. miniszterelnök, az egyházkerület főgondnoka mondja.

Főtiszthelyettesi rangcsoporthoz letesitene a nonvédségnei

A Honvédségi Közlönyben fontos pályázati felhívás jelent meg. A felhívás értelmében a legkiválóbb csapatfőtiszthelyetteseket egy most létesített állománycsoporthoz, a főtiszthelyettesek csoportjába veszik fel.

A főtiszthelyetteseket a katonai állományú tisztük összes jogai és kötelességei megilletik. Az új állománycsoporthoz a következő elnevezések vannak: zászlóshelyettes (XI. rangosztály), hadnagyhelyettes (X.), főhadnagyhelyettes (IX.), százados és őrnagy. A főtiszthelyettesek egyenruhájukon ezüst vállszínt viselnek, rendfokozataik jelzése ezüst csillag, repülőknél és folyamőröknél ezüst sáv. Egyébként egyenruhájuk azonos a tisztéval.

A milánói katolikus egyetem a bombázások során oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kénytelen volt egyes fakultásait vidékre költöztetni, sőt a központi adminisztrációt is a közeli egyik városba költöztette, de az egyetem év a rombolások ellenére is rendes időben megnyílik.

Az olasz vagyoneellenőrző bizottság serényen folytatja munkáját s úgy az írásbeli, mint a szóbeli bejelentések alapján kutatja a fasiszta rendszer alatt keletkezett magánvagyonok eredetét.

Hasbarugott a ló egy kislít. Gorzsás Gyula 9 éves gyermekét, Kishegyesi-úti lakost tegnap délután a Pásti-utcán egy fuvarosló hasbarugta. A gyermeket a mentők részcséltették első segélyben és súlyos állapotban, belső vérzéssel a sebészeti klinikára szállították.

A gyorsíró és gépiróiskolákban az oktatás szeptemberben és októberben is a szokott keretben folytatódik. A beiratkozások az új tanfolyamokra megkezdődtek.

Hír gróf Ciano és családja letartóztatásáról

Madrid, aug. 31. (Bud. Tud.) Franciaországban át érkezett jelentések szerint Ciano gróf, volt olasz külügyminiszter feleségével és három gyermekével együtt a carabinieri ellenőrző szervei néhány kilométerre a határtól letartóztatták. Ciano parasztnak volt öltöve és fél millió francia frankot, valamint nagyszegű olasz és spanyol pénzt vitt magával. Letartóztatásakor elmondta, hogy Franciaországban át Spanyolországba akart jutni.

Róma, aug. 31. (MTI) Grandi és Ciano nagyköveteket nyugalomba helyezték.

Az olasz liberális államban lehetséges a fasiszta párt engedélyezése

Róma, augusztus 31. (MTI.) Irányadó olasz körökben kijelentették, hogy az olasz liberális államban nincs kizárva annak lehetősége, hogy engedélyezik fogják a fasiszta párt felállítását. Ez a

körülmény önmagától következik, az olasz nép szabadság fogalmából. Az újonnan megalapítandó fasiszta párt azonban semmiesetre sem lehet totális jellegű.

Megjött az eső

Az elmúlt hetek tikkasztó, kánikulai hősege után a múlt hét végén kaptunk kóstolóból egy kis esőt. Sokat nem jelentett, éppen csak elverte a föld porát, meglocsolta kissé a napugártól olvadt aszfaltot és ingeret jelentett arra, hogy ezután mégis csapadékosra fordul az idő...

Azóta azonban nem jött a várva várt eső. Az idő kissé hűvösebbre fordult, néha fellegok is tornyosultak, de mindannyiszor csak esalóka jätékok üzött a természet az esőt szomjazó emberekkel...

Tegnap délután végre komoly felhők jelentek meg, majd 4 óra tájban esőcseppek kezdtek peregni. A jörelők fellegzettek, a csendesen hulló esőcseppek azt ígérték, hogy hosszú, tartós eső lesz. Pedig hogy mennyire várják,

arra jellemző, hogy egy elegáns hölgy a napokban kijelentette, képes lenne legszebb ruhájába öltözni az eső tiszteleére és úgy várni, hogy jól, alaposan, istenigazában megazson...

Az eső csak kacérokodott velünk Jött, megmutattamagát, s aztán elvonult.

A reményt azonban itt hagyta, hogy kétszeri futó látogatás után, ha harmadszor jön, tartósan itt marad, megöntözi a likkadt, száraz földet, feljriszti az elhalványult gazdaszámításokat.

Mire e sorokat befejeztük, az eső újra megeredt és monoton egyhangusággal dobolt a járdán. Úgy látszik, végre hosszú várakozás után hosszabb vendégként jelentkeznek és jó kiadós csapadékként edik hasznára a mezőgazdaságnak, felüdülésére a vár tikkasztó hevében ellankadt városnak.

Meghiusult áttörési kísérlet

Csendes eső veri a hevenyészett védőállásokat. A méter mélységű árkokban már tocsog a víz s az emberek fázosan húzódnak egymához. Negyedik napja tart az orvlövészek bekerítése. Négy napig szakadatlanul esett az eső. Mindenki csontjában érezte már a nyirkos nedvességet s úgy vágyott egy kis meleg napfény, mint néhány órai gondtalan alvás és pihenés után.

Van-e valami mozgás Mihály - moccan egy arnyék és hangzik egy rekedt kérdés a sötétben.

Az őrszem, Szabó Mihály tizedes a kérdező felé fordul. Falujabelijét, N Tóth István szakaszvezetőt ismeri fel az árok alján gubbasztó sötét alakban.

Az előbb láttam valami mozgást emitt jobbról, azt hiszem nem sokára gyűnnek, jó lesz, ha csendes riadót csinálnak, hogy készen várjuk őket.

No, akkor megyek és elkészítem a fogadtatást! - emelkedik fel N. Tóth István. Hangjából olyan nyugalom árad, mintha nem is a közeledő veszélyről, hanem a masnapi ebédéről volna szó. Végigballag a század védőláncán s sug-bug az emberekkel. Aztán visszamegy a századparancsnokhoz s jelentést tesz neki.

Hadnagy úr, alázatosan jelentem minden rendben van. Az emberek úgy viselkednek, ahogy kikéttattam őket. Mindenki szinleli az alvást, bóbiskolást, hadd higgyék ezek a ban-

diták, hogy itt a legkönnyebb lesz nekik a fogás. Egész közel re engedjük őket, aztán kezdődik a cirkusz.

Közben a géppuskákról lekerülnek a sátorponyvák, a gránátvetők beállítják kis masinájukat és feszült figyelemmel várnak.

Az orvlövészek pedig gyanútlanul jönnek. A tisztás túlsó szélén mezzorren a bokor s kúszás zaja hallik. A század minden tagja a helyén áll és egy embrié feszulten várja a parancsot a tüzelésre. Mindenki tudja, hogy ma éjszaka nagy és döntő támadást kell elhárítaniok.

Huri... huri...! Hangzik most fel a tisztás széléről s alakok emelkednek fel és rohanna közelednek az állások felé. Csak úgy rajzanak, özönlenek, lehetnek vagy ötszázan a támadók. Parázs géppisztolytűz zúdítanak a század arcvonalára.

A tűzparancs még mindig nem hangzott el.

Idegtező pillanatok. A kezünk göröcszén markolja a fegyvert. Amikor száz méter távolságra jutnak a magyar állásoktól, éles szívás hallatszik. A századparancsnok fújt jelzésűjába. A jeladásra egyidőben fehér világitó rakéták emelkednek a maszba s nappali fényvel árasztják el az egész tisztást. Nyomban rá: mintha a pokol szabadult volna ki.

A géppuskák, golyószórók vadul dadognak, kepelnek. De a puskások is kitesznek magukért. A puskaropogás egybeolvad a fűsikotifőben működő tüzgépek hangjával és fortyogás-szerű zaj dobol a dobhártyáimkon. N Tóth István az árok szélén áll és közjíránátekéte szajzítja a dobótávolba a fűs orvlövészeket.

Ne samáblatok őket fűs Tóthok ki rájuk a négy nap minden keszvéte! - kiáltozza az emberek fölé Tóth s az egyik

orvlövészt, aki néhány méternyire megközelítette, géppisztolyával intézi el.

A rakéták fényénél kísérteties látványt nyújt a dörgő ropogó tisztás. A magyar védőállás előtt hullacsoportok sötétlenek. Az előretörő orvlövészek a meglepetészerű fogadtatásra már nem húzódhattak vissza s valamennyien ott vesztették életüket.

Tűzet szüntess! - hangzik el a parancs félóra múlva s

az arcvonal ismét csendes.

Pirkad. Járórok mennek előre...

Mire a reggel felkelt, az előnyomuló század 192 halottat, 331 különböző fegyvert, egészségügyi felszereléseket, térképeket, okmányokat talált a tisztáson.

A század vesztesége három halott és egy sebesült volt.

Gerendi László karp. honv. haditudósító.

Gyártási titok

Irtá: IGNÁCZ RÓZSA

Feljött Pestre két székely asszony. Két szalja sudár, délceg menyecske. Regina volt az egyik. A másikat csak úgy hivták otthon, a borvízes Ráveka. Mert hogy Ráveka apja valamikor köberez székereken fuvarozta volt be Brassóba a jóféle vasas vécet. Ez meg azelőtt volt, hogy az urak azt a csújságot tettek volna, hogy kitalálják székely borvízes székelyek bosszantására a masinavízet. Az urak ugyan szódavíznek nevezik, de az tiszta csalás. Nincs abban egy falás szóda sem.

Csak úgy összefogdosák lekem a pusztá levegőt s a sima kútvízbe masinával belül erőltetik. Bugyborog, de azért nem borvíz az. S megis azt vásárolják mai nap az urak.

A fővárosnak összes kandalló elé telegezett jegesmedvéi reszeként kezdtek a konkurenciától, mikor Regina és Ráveka Pestre jött. Csevegőszózatot alapítottak ugyanis, hóféhér, arasznyi lóma, puha, gyapjuszőnyegetek szőttek. Veszik az urak a cserget, mint hajdan a borvízes s csodálkoznak erősen. Nem értik a módját székelynek, hogy lehet gyapjuból olyan lómot csinálni, hogy nincs az a medvepém.

Egy napon szemüveges emberke látogatta meg a csergeüzemet. - Textilmérnök vagyok - mondta kedvesen - érdeklődöm Nagyságotok találmánya felől. Regina és Ráveka összenéztek. - Valami úrféle - mondta Regina rosszal sejtve. Borvízes Ráveka kihúzta karcsu derekát. Te egyet se búsuj,

intette a céglátsnót, - majd én.

Azzal harciasan a szemüveges elé állott.

Es lefolyt köztük a következő párbeszéd:

- Mi az a cserge Nagysádkám?

- Látassa.

- Látom kérem. Finom, modern szőnyegnek való holmi. Az előállítását felől szeretnék egyt-mást...

- Azt szeretné az úr, hogyan csinálják?

- Etes esze van Nagysádkám, roppant éles esze. Na persze, én azt nem kívánom innyen. A gyártási titok...

- Nem titok az, fiatal úr!

Tudja azt minden fehércsop oda haza. Idehallgasson. Tavasszal a birka gyapját le, az astatóba be, a hüba fel. A kartolót elé, elé az orsót s a guzalyt es, az tán az osztóvátán fel, a negy nyüstöt red. Egy meleg vízű góbé belé, a méteres lajtót red, hogy zuhogjon istenesen. A likas hordót forgassa a víz s a négy bikfalab lábitó toporja a szőtlest. A lómot az veri ki. Tec-cik érteni? Egyszerű, a fiatal úr ha nem hiszi, próbálja ki.

Azzal odaszólt Reginához:

- Regina fiam, állíts ki a nagyságos mérnök úr részére egy szaldirozott számlát: Gyártási titok közlése 50 pengő. Kiváló tisztelettel: Első székely csergezőző üzem. Cégjelzés. Aláírás.

Es odaköszönt az értelmelenül pislogó, elképedt mérnöknek kedvesen.

- Legyen máskor is szerencsém, fiatal úr!

Milánó újjáépítéséhez 30 év és 30 milliárd lira is kevés

Milánó, aug. 31. (NST) „Milánó újjáépítésére nem lesz elég 30 év sem és ugyanannyi milliárd lira sem”, - jelentette ki Schuster milánói érsek a iégítámadások pusztításaiival foglalkozó pásztorlevélben. A milánói hajléktalanoknak a pápa 200.000 lírát küldött.

Presti államtanácsos, a római tartomány prefektusa, szeptember 8-án elhagyja állását és visszavonul az állami szolgálatból. Utóda dr Palici di Suni. (MTI)

Árpádházi Boldog Margit szentté avatása

Róma, aug. 31. Mint Vatikánvárosból jelentik, Árpádházi Boldog Margit szenttéavatási pöre befejeződött és a Szentatyá már alá is írta az idevonatkozó iratokat. Árpádházi Boldog Margit szenttéavatása most már a közeljövőben megtörténik. Mint érdekességet említik meg a vatikáni jelentések, hogy Árpádházi Margitot nem a Szent Péter bazilikában fogják szentté avatni, hanem a háborús időkre való tekintettel pápai bullával. Eképpen avatták szenté 1931-ben Albertus Mag-nust is. A vatikáni jelentések megemlítik, hogy a szentté avatást elrendelő pápai bulla már a közeli napokban megjelenik.

Gibraltárban az angol törvénytörés halálra ítélte Luis Lopez Gordon Cuena spanyol állampolgárt, akit azzal vádoltak, hogy bombát rejtgetett és a kikötőnegyed egyik földalatti löszertárákat akarta felrobbantani. (NST.)

Lezuhant angol repülőgép

New Delhi, aug. 31. (Bud. Tud.) A múlt pénteken Indiában lezuhant egy személyszállító repülőgép, amelynek fedélzetén tíz utas tartózkodott. A szerencsétlenségnek életét vesztette két brit tábornok és a RAF néhány tisztje. A két tábornok Heywood vezérőrnagy és Radley dandártábornok.

Tíz deka cukorért kétévi börtön

Jancsi János nyávogai éjjeliőrt a máramaroszigeti kir. ügyészség, rögtönítelő bíróság elé állította, mert két tolvajt a község háza egyik szobáján keresztül beengedte Madzsuk László üzletébe ahonnan azok 150 pengőt és 4 kiló cukrot loptak. Az éjjeliőrt a zsákmányból 10 dekányi cukrot kapott. A rögtönítelő bíróság Jancsi János ügyét rendes bíróság elé utalta. A törvénytörés két társával együtt 1-1 évi börtönre ítélte az ügyet. Felbebevezés folytán az ügy a debreceni ítélőtáblához került, amely Jancsi János és két társa ítéletét 2-2 évi börtönre emelte fel.

A japán Teno szó a japán császár címe a kínai „tienhuan” szóból származik és annyit jelent, mint az ég királya. A japán császári ház eredetét tudvalevőleg magára a napistennőre vezeti vissza és ezért a császár Japánban istennek számít.

Kereskedelmi érettségivel tisztviselőnt a zonnalra felveszek. Cim a kladóban.

Francia párizsi születésű okleveles nyelvmesternő francia nyelv tanítását megkezdte. CONSTANCE PERDRIAN, Ferenc József-út 59. II. em. Hungária penzió.

Finomliszt fejadag felemelése szeptember első napjától

Közellátásügyi miniszter úr 111.000—193. K. M. számú rendelete alapján szeptember hó 1. napjától a finom liszt fejadag heti 50 kg-ról heti 70 (hetven) dkg-ra emelkedik; vagyis egy hónapra 2 kg 80 dkg-ra.

Ebből 2 kg 10 dkg finomlisztben, 70 dkg pedig kenyérlisztben szolgáltatható ki.

Ennek következtében a finomlisztet, 225, 226, 227. számú szelvényeire 70 (hetven) dkg finomlisztet, a 228. számú szelvényére 70 (hetven) dkg kenyérlisztet lehet vásárolni.

Az egy éven aluli gyermekek részére kiadott „Finom liszt-jegy” 12. számú szelvényére 1 kg 40 dkg finomlisztet, a 13. számú szelvényére 70 dkg finom és 70 dkg kenyérlisztet lehet vásárolni.

A lisztfejadag felemelése kö-

vetkezében szeptember hó első napjától egy finomliszt szelvényre tehát 70 dkg finomliszt helyett egy darab 17 (tizenhét) szelvényű tartalmazó zsemlye jegyet lehet a körzeti irodákban átcsereélni.

Termelők és liszt(vel) rendelkezők 50 (ötven) dkg finomliszt beszállítása esetén továbbra is egy darab 12. szelvényű tartalmazó zsemlye jegyet kaphat a Hangya Szövetkezet, Piac utca 40. szám alatti üzletében.

A rendőrszemélyzet részére kiadott finomliszt pótgjegye 41. számú szelvényére csak 20 (húsz) dkg finomliszt szolgáltatható ki.

A többi rendőrségi pótgjegye szelvényre lisztet kiszolgáltatni nem szabad.

Polgármester.

Keresztes-Fischer belügyminiszter beszéde Szabadkán

Figyelemreméltó kijelentések a dunavölgyi népek egymásra utaltságáról, a nemzetiségekkel való együttélésről, a magyar helytállásról

Szabadka, augusztus 31. Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter többnapos bácskai körútra indult, amelynek első állomására, Szabadkára hétfőn délután érkezett meg. A belügyminiszter szabadkai látogatása alkalomával a város háza közgyűlési termébe összehívták a törvényhatósági bizottság tagjait és előtűt a belügyminiszter nagyobb beszédet mondott.

Hangoztatta, hogy egyrészt azért jött le, hogy ennek a törvényhatóságnak, amely a két esztendő alatt a bevezetésnek, az új életnek néhez munkáját immár nagyban elvégezte. hazafiaságáért és munkájáért köszönetet mondjon. A másik ok — amiért végigjárja Bács-bodrog földjét — az, hogy megnézze, mennyire tüntek el a 23 esztendő elszakadás nyomai és mennyire sikerült itt biztosítani a társadalmi békét, harmóniát és a nyugodt egyenletes munkát.

— Bácska földje — folytatta a miniszter — tipikus terület, azt mondhatnám, kicsiben mása az egész nagy Dunavölgyének. A Dunamedence tele van kis nemzetekkel, amelyek egymásba fonódva, egymásra vannak utalva. Tele van kicsi, de öntudatos nemzetekkel, amelyek egymás nélkül megélni nem tudnak. A Bácska kicsinyített képe ennek a helyzetnek. Itt nemzetiségek élnek egymás mellett, egymással összefonódva, egymásra utalva, öntudatos nemzetiségek, amelyeket szétszakítani, egymástól elkülöníteni semmiféle eszközzel nem lesz lehetséges, mert ha még telepítési gondolatok megvalósítására kerülhetne is sor, ez nem változtat a lényegen, mert ezek az egymással élő, egymásra utalt kis népek a határokon mindig ugyanolyan érintkezésben és egymásra utaltságban fognak maradni.

— Mi következik ebből a megállapításból a Bácskára nézve? Az, hogy itt mindenféle való feladata és kötelessége mindenkinek a más nemzetiségekkel való meg-

értést, békés együttélést biztosítani, akárhogy alakul a jövő itt ezen a vidéken, lényegben változni nem fogunk. Ezen a területen boldogulni csak akkor lehet, hogyha a magyar állam keretei között minden nemzetiséget egyenjogúnak és egyenrangúnak ismerünk el és így kezeljük őket, feltéve, hogy az állam keretei közé tudnak helyezkedni. Ezt kell szem előtt tartani és vissza kell emlékezni a háború előtti időkre, amikor évszázadokon keresztül tudtunk békességben együttélni nemzetiségeinkkel. Erre a békés együttélésre ma is és a jövőben fokozott mértékben lesz szükség.

— Ne feledjük el, hogy a jövő sorsának alakulása lényegesen függ attól, hogy a Kárpátok határai között meg tudjuk egymást érteni és becsülni. Azt lehet mondani, hogy ennek a területnek a jövő sorsa ettől a kérdéstől függ elsősorban, a magyarság boldogulása éppen úgy, mint a nemzetiségek boldogulása.

A miniszter ezután helyi kérdésekkel foglalkozott, majd így fejezte be beszédét: — Nem tudom, Szabadkán előfordul-e, de a határvidék több helyén látni éppen a magyarság között bizonyos bizalmatlanságot a jövővel szemben, bizonytalankodást, féltelmet, egyszerűen kishitűséget. Ha a magyarság elvészit lelkét, bizalmát a jövőben, bátorságát és kitartását, akkor elveszett a jövő is, tehát egyenesen hazaáruló az, bármilyen poszton áll, aki ma kishitűsködik és aki nem bízik a magyar jövőben. (Percekig tartó taps.)

— Tőlünk függ, hogy becsülettel és hűvel lélekkel megálljuk helyünket és kitartunk utolsó csepp vérünkig azért a megszentelt földért, amely bennünket illet. Ez az, amit megtehetünk, ez az egy, amiért mindenkit történelmi felelősség terhel, Gyáva hazaáruló az, aki ma nem szilárd lélekkel áll a posztján és nem szolgálja a magyar ügyet kellő bátorsággal.

A törvényhatósági bizottság tagjai a beszéd végeztével hozsantartó meleg ünnepségben részesítettek a belügyminisztert.

Csokonai Színház
Szeptember 4-én, szombat
ünnepi megnyitó díszelőadás
Vasárnap délután és este
Mosoly országa
bérletszünetben
BARABÁS SÁRI fellépésével.

Meteor Mozgó műsora
Szerdán és csütörtökön utoljára fél 5, fél 7, fél 9 órakor
a szenzációs, izgalmas, szerelmes svéd bűnügyi film:
Mindenki gyanus
Szombattól: „Gentryfészek”

Debrecenben állítsák fel az első kísérleti színpadot

A múlt hetekben Kolozsvárott országos jelentőségű színházi ankétot tartottak, melyen szóba került a magyar színjátszás valamennyi kérdése. Szinte csodálatosnak tűnne fel, hogy napjainkban, amikor a legizőbb, legvéresebb történelem, játszmák, naponta létekbemarkoló drámákkal, olyan egységesen tudja foglalkoztatni a közvéleményt a festett világnak, a szép hazugságok rivalfütyében fűdő deszkáinak, a színháznak problémája Mert az ankétan elhangzott szavak súlya még ma is visszahangzik a színházi világban és közvéleményben, ellentmondások, helyeslések, hozzászólások tömege vártja ki...

Két olyan mondat is elhangzott az ankét során, mely magára vonta a figyelmet. Az egyik a színház elüzletiesedésevel és a közönség nevelésének kérdésével kapcsolatban a kísérleti színpad gondolatát tette szóba, a másik a színjátszás és a műkedvelők viszonyát taglalta.

Ez a tény adott aktualitást annak a beszélgetésnek, melyet a Nyári Egyetem egyik előadása után Környei Istvánnal, a műkedvelő színjátszás egyik legalaposabb szakértőjével folytatunk. Környei nevéhez fűződik az a már általa másfél évtizede felvetett gondolat, hogy a műkedvelő színpadok számára állítsanak össze egy darab-listát olyan darabokból, amelyek valóban a kultúra terjesztését, a közönség izlésének az igaz irodalom és művészet irányában való fejlődését szolgálják. Példaként felsorolta azt a 40—50 darabot, melynek ebben a címtárban okvetlen szerepelnie kell s javasolta, hogy csak ezeknek a daraboknak az előadását engedélyezék műkedvelő színpadok számára. Mikor másfél évtizeddel később ezt a gondolatot csaknem teljes egészében magáná tette illetékes hely és elrendelt, hogy milyen darabokat játszhatnak a műkedvelő egyesületek, a darabok névsorában a Környei által ajánlottakat szinte teljes egészében felvették.

A kolozsvári ankét kapcsán a műkedvelő színpad kérdésére terelük a szót debreceni vonatkozásban.

— Seholy a világon nincsen annyi egyesület — mondotta dr. Környei munkatársunknak — mint nálunk Magyarországon. Ezt napjainkban, amikor mindenkinek többszörösen részt kell vennie a társadalmi munkából, kitűnően ki lehet használni... Gondoljunk arra, ha minden egyesületünk csak egy-két hadiárvát és néhány helyzetben levő tehetséges gyermek nevelését vállalja, egyszerre megoldódik nemcsak a hadiárvák már nélkül is szinte megoldottak tehetséges gyermekek, hanem a tehetségmentés is. Kiegészíthetnek ezt a jómódú gyermektelen családok is egy-két arva és tehetséges gyermek nevelésének vállalásával.

— De ne kalandozzunk el a tárgytól... Tehát az egyesületekkel összefüggő műkedvelő színjátszástól van szó abból a szempontból, hogy hol, milyen ponton tudna segítségére lenni a színháznak. Nézetem szerint elsősorban éppen a Kolozsvárott felvetett kísérleti színpad állal. — A színház ugyanis nemcsak művészi, hanem egyúttal üzleti vállalkozás is, amelynek sikerétől, vagy sikertelenségétől sok ember kenyérgkérdése függ. Ez okozza, hogy a színjátszó bizonyos mértékig kénytelen engedni a közönség izlésének, egy mélyet hajol Korszellel nagyságos úr előtt és benyújtja a siker utalványát az élet pénztárána. Hja, míg meggyőző az ezerfejű Cé-

zárt arról, hogy vannak szebb, mélyebb, finomabb dolgok is a szellemi raktáron, nemcsak durva röhögés, hanem a csendes líra, halk romantika, lüktető élet, és fojtó dráma, áhítat és ünnepi hangulat, addig talán tönkremenne... Azt kell tehát adni, amit kérnek, ami fogy, ami portéka és így válik lassan a művészet halk, intim otthonából a szórakoztató ipar helyiségévé a színház... Egyszerűen azért, mert nem lehet, nem tud és nem szabad kísérletezni...

— Ki kísérletezzen hát? — vethetnénk fel a kérdést. Hol állítsák fel a kísérleti színpadot, mely megállapítja, kell-e egy szép, művészi, százszázalékos irodalmi darab a közönségnek. Szerintem két helyen is meg lehet kezdeni a kísérletezést... Egyik a rádió, ahol hangjáték-ként bármelyik művészi értékű darabot rizikó nélkül előadhathatják és megismertethetik a közönséggel, megfigyelhetik, miként reagál rá, anélkül, hogy olyan összefüggésbe kerüljön díszletekkel és ruhákkal, melyek csak 100 előadás után hozzák meg a befektetést...

— A másik hely a kísérleti színpad számára a műkedvelő színjátszás, ahol nem kell sorozatos ház, hogy egy darab sikerrel eldőljön. Itt is meg lehet próbálni bedobni néhány művészi értékű, új alkotást, minden kockázat nélkül szárnyára lehet engedni őket, hadd lássuk, hogy boldogulnak. Ha kell a közönségnek, akkor aztán be lehet vinni őket a nagy színpadokra... Ne féltsük a darabokat attól, hogy elcsikkad a műkedvelők kezén. Csak az a lényeges, hogy a témát átérzzék, közel álljon hozzájuk, akkor nem is játsszák, hanem átéljük azt. Gondoljunk csak az „Ember a havason”-ra, hosszú időköz a legszebb magyar filmre, amit úgyszólván színészek nélkül csináltak. —

DEBRECZEN 1943. évi

Újabban pedig Darvas Szakadé, c. darabját viszik műkedvelőkkel, egyszerű paraszti színjátszókkal filmre és az akció nagy szeretettel és érdeklődéssel kíséri Hankiss János kultúr-államtitkár is. Rájuk lehet bízni nyugodtan, hadd törjön meg a közönség közönségének hullámraése a műkedvelőkön és ha siker van, adják át a kiharcolt értéket a hivatásos színészeknek a művészeknek...

Elmondjuk, hogy Debrecenben dr. Génessy Sándor MAV-műhelyfőnök kezdeményezésére a MAV Egyetértés kultúrüzében felépült az ország legkiseb szerűbb, legszebb műkedvelő színpadja...

— Debrecen alkalmas hely arra — mondotta Környei dr. — hogy innen induljon ki a kísérleti színház nevesített műkedvelő színjátszás. Ha ilyen adottságok vannak itt, ott műkedvelő gárda szerepelhet, akkor el kell indulni ezen az uton minél előbb. A fővárosi színházak szívesen átadják egy-egy problémát jelentő irodalmi értékű darabjukat kísérletezésre és megtörténhet az, hogy egy darab, mely az első sikert a debreceni MAV Egyetértés színjátszó körében aratta, jelle műve, amikor más kísérleti színpadok eredménye is igazolta a közönség érdeklődését — mondjuk az Új Magyar Színházban, vagy a Madách Színházban kerül színre táblás házak mellett...

Elgondolkodtató dolgok ezek a felvetett gondolatok. Bizonyos, hogy komoly, mely tartalmaz, hivatást adnának eddig őrök kabarműsorokban, vagy hig és seklény operettművekben elcsúszott műkedvelő-tehetségek, türelemnek, másrészt komolyan és céltudatosan elősegítenek a színházi közönség nevelését és ezen keresztül a magyar színjátszás ügyét, mely még a leg súlyosabb napokban is fel tudja rázni a közvéleményt.

Száz mázsa homok zuhant négy kis gyermekre a sáránci homokbányában

A debreceni vizsgálóbíró helyszíni szemlét tartott a sáránci gyermektragédia ügyében.

Beszámoltunk arról a tragikus szerencsétlenségről, mely Sáránc község határában, az ottani homokbányában történt. A homokbánya egyik omlása beszakadt és a leomló homokfal maga alá temette ott játszadozó négy kisgyermeket, akik valamennyien megfulladtak, mire kiásták őket. Debrecenből dr. Backer József törvényszéki bíró mint a vizsgálóbíró helyettese, dr. Pintér József kir. ügyész, Bary József vizsgálóbírósegéd, dr. Ökrös Sándor egyetemi tanár és dr. Horváth Arthur, mint törvényszéki orvosszakértők szálltak ki a helyszínre.

A megindított vizsgálat megállapította, hogy Antal Gyuláné sáránci lakos egy szekérről kiment a közönség teltségébe maján a közönség határában levő homokbányához, homokot. Mielőtt még hozzáfogott volna a felrakodáshoz, megtörtént a szerencsétlenség, melynek áldozatul esett Antal Gyuláné két gyermeke is. Ugyanis a homokbánya legmélyén volt egy külön gödör. Négy gyermek: Antal Julia 7 éves, Antal Viola 2 éves, Palyi Imre öt éves és Nagy Imre hat éves gyerekek itt játszadoztak. Eddig még nem teljesen kiszáradt homokréteg meglazulása folytán a homokbánya omlása megindult és több, mint száz mázsa homok szakadt rá a négy kis gyermekre többméteres homokréteggel temelve el őket. Azonnal segítségükre siettek, azonban mire a mély réteg alól kiásták a négy kis gyermeket, már valamennyien megfulladtak. A homokbánya három méter mély volt.

Az ügyben megindult a vizsgálat annak megállapítására, kit terhel felelősség a gyermektragédiával kapcsolatban.

HETI MŰSOR
Szeptember 4, szombat: *Mosoly országa*. A) bérlet.
Szeptember 5, vasárnap délután: *Mosoly országa*. Rendes helyárok.
Szeptember 5, vasárnap este: *Mosoly országa*. Bérletszünet.
Szeptember 6, hétfő: *Mosoly országa*. B) bérlet.
Szeptember 7, kedd: *Mosoly országa*. C) bérlet.
Szeptember 8, szerda: *Egy nap a világ*. Bérletszünet.
Szeptember 9, csütörtök: *Egy nap a világ*. B) bérlet.
Szeptember 10, péntek: *Mária főhadnagy*. Propaganda munkás előadás.
Szeptember 11, szombat délután: *Mária főhadnagy*. Filleres helyárok.
Szeptember 11, szombat este: *Egy nap a világ*. A) bérlet.
Szeptember 12, vasárnap délután: *Egy nap a világ*. Rendes helyárok.
Szeptember 12, vasárnap este: *Egy nap a világ*. Bérletszünet.

Hun-ária Filmszínház
MA UTOLJARA!
Anyamasszony katonája
Főszereplők: Szilassy László, Pelsőczy Irén, Vaszary Piri, Mály Gerő és Bilicsi Tivadar.
Előadások fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Apolló filmszínház
Csak ma és holnap a
K Ö R H I N T A
Svéd zenés vígjáték a zenebohócok világából.
Péntektől!
Karády Katalin és Jávor Pál első vígjátéka:
Makrancos hölgy

Vígyszínház mozgó
A legvidámabb, a legragyo-góbb új magyar film:
Álomkeringő
Főszereplők: Sárdy, Latabár, Csontos, Zsilley és Erdélyi.
Előadások fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Költő-magasztalás, város-öcsérlés

Debrecen védelme

Régebben is könnyű és könnyelmű eljárás volt, most pedig irodalmi divattá vált egyeseket úgy kiemelni, hogy lesüllyesztik a környezetüket, nagyokat úgy magasztalni, hogy becsmériük legközelebbi hozzátartozóikat, mondjuk: szülővárosukat. Főképp Debrecenre jár reá a rúd, egyszerű mint a Csokonai, másszor mint az Oláh Gábor szülőhelyére. Két ilyen visszás cikket is olvastam mostanában amelyek több botránkozást keltenek bennem, mint amennyi irodalmi áhitatot próbáltak fölédzni.

Az egyik az **Esti Kurirban** jelent meg (1943. VIII. 16.). A névtelen szerző merengő sétat tesz Debrecen futóhomokján és mikor megáll a Csokonai-szobor előtt, legfőbb mondanivalójának azt tartja s azt dőt betűkkel is szedi, hogy: egy szép napon kilődítettük a kollégiumból, csak úgy mint egy vasott tökfilkót szokás. De hogy olvasói meg ne feledkezzenek Csokonai életének e tragikus mozzanatról, még egyszer így tiszteli meg: „Ez a kollégiumból kiebdualt tanár.” Hogy csokonaival más is történt Debrecenben, mint a kollégiumból való kitiltás, arról a merengő sétatol megfedekeznek, vagy inkább bölcsest hallgat. Nem említi, hogy a Dunántúlról visszatért Csokonait szeretettel és megbecsüléssel a város legjobbjai veszik körül: hozzá méltó költőtársra: **Fazekas Mihály**, tudós és művelt orvosra: **Szentgyörgyi József** minden áldozatra kész barátja, **Nagy Gábor** táblai fiskális, híres könyvgyűjtő stb., stb. Még inkább elhallgatja, hogy mit tett Debrecen akár a város, akár a társadalom a holt költő tiszteletére, mikor olyan maradóan sirénleket, egy 70 mázas vasgúlat, állított hamvai fölé, amilyen addig, 1836-ig más magyar költőnek nem jutott osztályrészül és mikor 1871-ben olyan ércszoborban örökítette meg földi alakját, amilyenél művészeiből alkotásban kevésben gyönyörködhetnek a magyar költészet hívei.

A merengő sétatól még a kollégiumra is vet egy tekintetet nem nagy tisztelettel és még kevesebb jóakarattal. Az nagyján, hogy egy majdnem stílustalan, sárga kötömbnek látja kívülről, de belsejében máglyákat lát, melyeket a tudomány az irodalom és a hitélet eretnekei alá gyújtottak. Honnan veszi ezt a merengő sétatól és hogyan érti? Mi, akik a kollégium történetét könyvekből és a magunk életéből elég jól ismerjük, még jelképes értelemben sem fogadhatjuk el ezt az állítást, a kollégium igazi szellemét képviselő professzorok, a **Maróthy Györgyök**, **Hatvani Istvánok**, **Sinay Miklóskok**, **Péczy Józsefek**, **Lu ossy Józsefek**, **Imre Sándorok**, **Géresi Kálmánok** emléke pedig a leghatározottabban tiltakozik minden eretnekegés ellen.

A merengő és sétatol cikkírónak az öcsérlő kedve ezzel még nem merült ki, jut belőle Csokonai szülővárosán is és alma materán kívül a költő kor- és író-társának is, mikor Csokonai életét végtelmez a bizarr mondatokkal adja tudtukra: „... az akkori irodalom szölvívőnek gúnykacaja közben bukott arera a debreceni homokon.

Ha a merengő cikkíró a gúnykacajt a kor legfőbb irodalmi szölvívőjének, Kazinczynek akarja tulajdonítani, akkor ő és a hasonló gondolkodású cikkekzők vegyék tudomásul, hogy Kazinczy, mihelyt hírül vette Csokonai halálát, januári hóban-fagyban sietett Érsemjénből a maga ősi kúriájából a Darabos-utcai nádfeleles házikóhoz, hogy ott könyvet ejtsen a még lenemzart koporsóra s hogy onnan elkísérje a koporsót a Hatvani-utcai temetőbe. Azt is tudnia illik az öcsérlésben szinte telhetetlen cikkíróknak, hogy ugyan az az irodalmi szölvívő, vagyis Kazinczy adta tudtul a **Bécsi Magyar Kurir** útján a két magyar hazának, hogy a magyar költészet egéről lehullott egy fényes csillag.

A másik cikket, amely a **Magyar Útban** (1943. VII. 22.) jelent meg szintén nagyon vegyes érzelmekek olvastuk. Feltűntést keltő címén: **A bérkocsis fia**, csak azért nem akaduttam fenn, mert a származásutatis mai korszakában el lehetünk készűlve aó hogy legközelebb ilyen című

művel fogunk találkozni: A mérsáros fia, vagyis Petőfi Sándor A bérkocsis fia természetesen Oláh Gáborra kell értenünk, akit egy jó évvel ezelőtt ragadtott el a halál az egész magyar irodalomnak, de főképp a debreceni szellemi életnek nagy veszteségére.

A cikk, melyet G. Gy. a lap szerkesztője jegyzett, kelőképp ki is fejezi ezt a nagy veszteséget, teljes elismeréssel viseltetik Oláh Gábornak rendkívüli tehetsége és sokoldalú irodalmi munkássága iránt, szinte követeli, hogy Oláh Gáborra bele kell állítani a magyar irodalmi köztudatba, még pedig életművéhez méltóan. Mindenben az utolsó betűig csatlakozunk a cikk felfogásához annyival inkább mivel G. Gy. főkövetelményét, mielőtt az még elhangzott volna, a magunk csekély erejével igyekeztünk megvalósítani.

De határozottan szembe kell fordulnunk a cikkíróval, midőn Oláh Gábor életrajzának és írói működésének hiányos ismeretében ilyen állításra ragadtatta magát: „Se a hivatalos Debrecen, se a debreceni közönség nem segítette tulajdon szölvívőjét semmiben.” — Ezt eléggé megcáfolják a következő száraz adatok: A város 150 koronával járult hozzá Oláh Gábor „A debreceni nyelvjárás” című ifjúkori dolgozatának a kiadványához. 2. A város 1930-ban Oláh Gábornak ítélte oda a koronázási irodalmi díjat, 600 pengőt. 3. A Csokonai Kör a maga költészen kiadta 1909-ben „Petőfi képelete” című nagy tanulmányát és ugyanakkor 500 koronát tiszteletdíjban részesítette. 4. A Csokonai Kör kiadott 1928-ban egy külön kötetet „Oláh Gábor válogatott költeményei” címen 5. A Csokonai-Kör jobban mondva Debrecen művelt társadalma ezüst haberkoszorúval tisztelte meg **Oláh Gábor** 60. születésnapja alkalmából.

De Oláh Gábor nemcsak író és költő, hanem ember is volt, még pedig gyakori betegségekől sújtott ember. 1911-ben olyan súlyos idegbaj támadta meg, melytől csak gondos kezelés és tengerparti üdülés szabadíhatta meg. Ehhez a költészet, majdnem 1000 koronát a Csokonai-kör szolgáltatta, részben a magáéból, nagyobb részben más irodalmi testület nagylelkűségéből.

G. Gy. még más váddal is illeti nem annyira Debrecen városát és társadalmát, mint inkább Oláh Gábor közvetlen környezetét, midőn cikkébe, bizonyára nagyobb sajnálattal fölkelte végett, ezt a mondatot iktatja bele: Teljesen elhagyatva halt meg. Ezzel szemben a dolog úgy áll, hogy 1942. január 5-től június 23-ig, vagyis klinikai kezelése ideje alatt alig volt nap, hogy valamelyik testvére vagy barátja meg ne látogatta volna, akik közül csak ezeket nevezem meg: özv. Kovács Istvánné Oláh Juliánna testvérnője **Baja Mihály** Bokréta-beli társa, **Csobán Endre** és **Dr. Pap Károly**, a Csokonai-kör főtitkára, illetőleg elnöke, akiknek névsorát kiegészíthetnénk a nagybeteg költőnek mindkét nemhez tartozó számos tisztelőjével.

A cikkíró azonban még tovább is ássa a szakadékot Oláh Gábor és szülővárosa között. Képtelen mendemondákat tesz Oláh Gábor személye köré; azt híreszteli, hogy Debrecen népe ujjal mutogatott reá, mint különböző nemi perverzításokban szenvedőre. Az a forrás, melyből ez a híresztelés fakadt, csak egy nagyon beteg agyvelő lehet, mi a költőnek és embernek kor- és kartársai, felelősei és tanítványai, sohasem halottunk ezekről az undorító pletykákról és szennyűktől már csak azért is feleslegesnek tartjuk aprólékosan megtisztítani Oláh Gábornak tisztán álló alakját, mert irtózva félünk attól, hogy a szennyből és piszokból békíre csak egy csöpp is reá talál fröccsenni.

Megvallom, súlyos feladatra vállalkoztam, mikor a napi sajtónak e két különös jelensége ellen felszóltam. Hiszen olyanokkal kellett perbe szállnom, akiket ugyanazon célok lelkesítettek, amelyeket én is egy életen át szolgáltam és szeretnék erőm végső fegyveréig szolgálni: t. i. a Csokonai-kultusz és Oláh Gábor méltó elismerése. De nem fojthatam magamba a szót, mert meg vagyok győződve, hogy Csokonai

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. IX. 1.

és Oláh Gábor szelleme maga utasítja vissza az olyan magasztalást, amellyel együtt jár szülő- és nevelő városuknak, Debrecennek az öcsérlése. Jödzésű gyermek nem kér dicsőretet abból a szájból, amely anyját becsméri.

Kardos Albert.

Üzenetek a frontról

Ari Károly szakaszvezető a B. 680. tábori postaszamról üzeni Püspökladányba a szeretet hullámbosszán feleségének és szüleinek, hogy jól van és egészséges. Feleségének egyéves házassági évfordulójuk alkalmából sok boldogságot kíván s mindenkit szeretettel csókol.

Kecskés Mihály tizedes a K. 906. tábori postaszamról üzeni Debrecenbe szüleinek, hogy csomagot ne küldjenek, mert kezelesen szabadságra megy. A közeli viszonylatiság is sokszor csókol mindenkét.

Horváth Sándor honvéd az F. 629. tábori postaszamról üzeni Hajdusoboszlóra szüleinek, hogy léteik lelőmielőbb értesítsék. Kéri őket ne aggdójanak, mert egészséges és jól van. Mindkettőjüket szeretettel csókolja.

Kovács Géza honvéd a K. 682. tábori postaszamról üzeni Debrecenbe édesanyjának, testvéreinek, ismerőseinek és barátainak s mindazoknak, akik lapjaikkal is közelbe hozták szülővárosát, jól van és köszöni jószágukat, szeretettel gondol rajuk. Egészséges, nincs semmi baja. **Vida Mihály** honvéd a K. 787. tábori postaszamról üzeni Debrecenbe szüleinek és feleségének, hogy mielőbb írjanak, mert már egy hónapja nem kapott levelet. Sok levelet vár.

Kögyösi Imre szakaszvezető a Z. 388. tábori postaszamról üzeni Debrecenbe, hogy a műtéten sikeresen átesett. Sok csomagot és cigarettát vár. Valamennyiüket szeretettel csókolja.

Vilcz Kovács István főhadnagy az F. 740. tábori postaszamról üzeni Debrecenbe feleségének születés és névnappja, valamint leányainak névnappja alkalmából sok boldogságot kíván, gondolatban és lélekben velük van s számtalanszor csókol küld. Kéri ne aggdójanak mert egészséges és jól van.

Szabó Sándor orvezető a Z. 443. tábori postaszamról üzeni Derecskére feleségének, szüleinek és testvéreinek, hogy jól van és nincs semmi baja. Szerető csókjaikat küldi.

Nagy Zoltán orvezető a Z. 514. tábori postaszamról üzeni: Tudatom szülemmel, összes hozzátartozóimmal és ismerőseimmel, szerencsésen megérkeztem, jól vagyok, nincs semmi bajom. Kérem írjanak sokat. Boldog nyaralást és jó mulatást kíván mindenkinek, sok csókot, kézcsókot, üdvözlötet küld — kinek kinek ami illetékes.

Felhívás

a hadisegélyezettékhöz

A városi szociális ügyosztály értesíti az érdekelteket, hogy 1943. évi szeptember 1. napján csak azok jöjjenek hadisegélyért, akiknek feltétlenül fontos, hogy még aznap felvegyék a hadisegélyt. Ezáltal érik el azt a hadisegélyezettéket, hogy sorbanállás, ácsorgás és várakozás nélkül juthatnak hozzá hadisegélyükhöz.

Nyitottablakon bemászott a tolvaj és kifosztotta a szobát

Faragó Péter gazdasági akadémiai hallgató, Cserepes-utca 5. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki nyitott ablakán az éjszakai órákban bemászott a szobába és mialatt aludt, közvetlen mellőle ellopott egy értékes kézimunka ágýterítőt, pénztárcáját 35 pengővel, 20 darab kulcsot, valószínűleg abból a célből, hogy betörésekhez felhasználja és több tárgyat. A vakmerő tolvaj kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyom-

Érdekességek a 30 millió pengőre becsült kollégiumi könyvtárról,

melynek vezetésétől dr. Varga Zsigmond egyetemi professzor szeptember 1-től megváltik

Dr. Varga Zsigmond egyetemi professzor szeptember elsejével megváltik a kollégiumi könyvtártól és az új igazgatót az oszi egyházközségi közgyűlés helyezi be állásába. **Varga Zsigmond személye 30 éves könyvtárigazgatói működése alatt összeforrt a kollégiumi könyvtárral.** Ez a nagy kulturintézmény Debrecen egyik legnagyobb büszkesége. Olyan régi, mint maga a Kollégium és anyaga, gyűjtése a kollégiumi tanítás megkezdésével indult meg. A kollégiumi nagy-könyvtár azóta áll fenn, amióta az iskola, vagyis — hogy a kezdetet pontos évszámhoz kössük — 1538-tól kezdve.

Valójában felbecsülhetetlen értékeket orizek itt kéziratokban és nyomtatott művekben. A 330.000 kötettel ez az országos könyvtárak sorában az első közé tartozik. *Videken sehol sincs ilyen nagy könyvtár, a magyar református egyházak pedig kétszázötvenedik legkimagaslóbb kulturintézménye.*

A különleges értéket és sajátoságát adja meg a könyvtárnak, hogy 400 év organikus felépítésének eredménye. Sohasem egy ember építette ezt a könyvtárt, hanem mindig egy nagy közösség: a város, a tudományok iránt érdeklődő egyháziak és világiak, professzorok, diákok. Mind résztvettek abban, hogy olyan gyűjteményt hozzanak létre, amely mindenkor képes a tanítás és tanulás érdekeit szolgálni.

Harom évszázadon át a teológiai és a klasszikus tudományok álltak a művelődés központjában, ezért a kollégiumi könyvtár ebben az anyagban produkálja a legszebb és leggazdagabb gyűjteményt. De nemcsak régi kincseket őriz a Kollégiumi könyvtár, nemcsak régi, egészen páratlan kiadásokat, hanem a modern tudomány fejlődésével is lépést tart olyan formában, hogy az egyetemes emberi művelődésnek kimagasló értékeit nyújtja. Természetesen tekintettel vannak arra, hogy az egyetemen meg vannak a maga szemináriumai, ahol a részletekbe menő tudományos szakmunkákat megkaphatják, ezért az általános, dokumentumszerű művek megszerzését tűzte ki feladatául a kollégiumi könyvtár, mely szigorúan tudományos jellegű és nem közművelődési könyvtár. *Ezszázadokon át a tudomány művelését szolgálta és ezt teszi ma is, amikor a tudományos kutatóknak rendelkezésére áll.*

A kollégiumi gyűjtemény egyetemes természetű, amelyről nemcsak helybeli, hanem nagyon sok budapesti és komoly vidéki kutató is megállapította, hogy gyűjteménye nagyon szép anyagot nyújt a tudományos munka számára. Így **Gabriel Asztrik**, a gödöllői premontrei gimnázium igazgatója, **Várkonyi Nándor**, a pécsi tudományegyetem könyvtárosa, **Galdy István** egyetemi tanár, **Radó Polikárp** pannonthalmi főiskolai tanár stb. hosszabb-rövidebb ideig tartó kutató munka után a kollégiumi könyvtár legmélyebb barátaivá váltak.

A kollégiumi könyvtár őriási- rá nőtt. Raktáraival, olvasótermeivel a Kollégiumi homlokzati részének csaknem egész első és második emeletét elfoglalja. A hatalmas anyagok modern rendszerbe foglalása voltaképpen már a múlt század hatvan-hetvenes éveiben megkezdődött. *Azonban ez a rendszer teljes, világos és tiszta kiépítést dr. Varga Zsigmond egyetemi professzor könyvtárigazgatója alatt nyert.* Emberfeletti energiával, kikapadhatatlan szeretettel és páratlan odaadással szentelte férfikora legszebb éveit a kollégiumi könyvtárnak és ebből minden tekintetben minden kutató számára hasznavehető, magas színvonalú kulturintézményt hozott létre. Annál inkább bámulatraméltó az ő teljesítménye, mert hiszen ugyanakkor *egyetemi tanszéket is el-*

látta és nagyon értékes tudományos munkákat adott közre. Mindenesen volt a könyvtárnak. A katalóguslapok felvételét, könyvelet, iktatást épügy végezte, mint a könyvtár régi emlékeinek feltárasát, könyveszeti szempontok szerinti pontos meghatározását és értékelését, publikálását, egy állandó könyveszeti kiállításnak a könyvtári értéksoportok figyelembevételével való szakszerű és rendkívül szemléletes megrendezését, a 400 éves jubileum alkalmából a könyvtár építkezési, világitási, polcozási és festési stb. munkálatait. *Őt ember helyett dolgozott. Önmagát sohasem kímélte. S az aktív könyvtárigazgatóstól való visszavonulása korántsem jelent megállást a munkában. Ertesülésünk szerint a kollégiumi könyvtár átfogó történelen dolgozik s ez a műkésékvül koronázja less az alkotásokban gazdag három évtizedes könyvtárigazgatói működésnek.*

Dr. Varga Zsigmond könyvtárigazgató távozására alkalmasból felkerestük helyettesét: **Lukács László** ref. orvostudományi tanár, aki jogi és közgazdasági egyetemi tanulmányait Pécsen és Budapesten folytatta, majd a teológiai Debrecenben végezte. **Csikész Sándor** mellett dolgozott többféle tisztségben és munkakörben. Amerikában is járt mint ösztöndíjas, tanulmányuton és a filadelfiai egyetemen teológiai és társadalomtudományi ismeretekben kepezte magát. Ott szerzte meg a baccalaureusi fokozatot a teológiában. Amerikából visszajövet Párisban a Sorbonneon hallgatott előadásokat és akárcsak Amerikában, úgy itt is gyűlekezeti munkát is végzett. Kérdésünkre elmondta, hogy dr. Varga Zsigmond könyvtárigazgató távozásával a könyvtár ért veszteség pótolhatatlan de a távozó könyvtárigazgató működésével megjelölte azt az irányt, amelyben haladnunk kell úgy, hogy a múlttal való kapcsolatot törés nélkül megtartsuk. A múltból és az ő működéséből tisztán kiolvashatók a jövő feladatai:

1. A katalógus rendszer további kiépítése a tradicionális vonalban.
2. Az iskolákkal való legmélyebb kapcsolat ápolása a jövőben is.
3. A tudományos szolgáltatnak vagyis a hozzánk forduló kutatókkal való érintkezés minél jobb kiépítése.
4. A nálunk levő nagyértékű, de eddig még teljes egészében feltáratlan anyagok a köz számára való hasznosítás munkájának elvégzése.
5. A könyvnyagának a tradicionális tudományos gyűjtes szellemében való további gyarapítása, mindenkor szigorúan személtől tartván azt, hogy a könyvtárunk tudományos jellegét megőrizzük és a mindenkor tanítás és tanulás érdekeit szolgáljuk.

*Lukács Lászlónak egész eddigi pályája folyamán gazdag érintkezése volt a könyvekkel és szellemi munkával, így egészen bizonyos, hogy méltó tanítványa nagy mesterének, dr. Varga Zsigmond könyvtárigazgatónak. Harminnem millió pengőre értékelik a kollégiumi könyvtár anyagát, persze csak eszméileg és nem forgalmi érték szerint, mert hiszen Arany János Buda halála teljes kézírata, vagy a *Journal des Savans* hiánytalan sorozata (ez az első tudományos folyóirat) egyszerűen ki sem fejezhető pénzben, hogy mennyit érnek.*

A könyvtár ma is nyilvános közönyvtár, melynek felhasználásához százsámra készűlték már magas színvonalú, tudományos értékű dolgozatok, ékes bizonyosságként a rendelkezésre álló nagyszámú anyagok. Szinte csodálatos, hogy az igazgatók kívül egy tisztviselővel és két altisztvisléllyel hogyan képesek ezt az őriási könyvtárt vezetni, könyvelési és raktározási rendjét megőrizni.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata: augusztus hó 28-án reggel 8-tól szeptember hó 4-én reggel 8-ig: Aranygaly Plac u. 50 telefon 34-06 sz. — Reménység, Csapó u. 22, telefon: 14-21. — Szent Háromság, Homokkert, Szabó Kálmán u. 14., telefon: 17-09. Sas, Hatvan u. 66 telefon 39-19

Felhívás egy tüzkárosult szegény család érdekében

Munkásköltő cikke a Téglavetőből

A Megváltó szavaival kezdem és a Megváltó nevével zárom cikemet. Zörgessetek és megnyitjátok. És én újra zörgetek a „Debrecezen” szerkesztőségének ajtaján mint már tettem egy párszor és sohasem hiába. Mert a „Debrecezen” szerkesztősége soha sincs messze, mindig könnyen meg lehet találni az árvák és özvegyek s az elesettek szószólóját és ha azon zörgetek, meggyitják.

Szabó Gábor napszámosmunkás, féglavető, Torockó-utca 38. szám alatti lakos kis házikója, melyben nyolcadmagával húzta meg magát — ő, felesége és hat gyermeke, köztük legidősebb leánya 17 éves —, augusztus 28-án, mult szombat délután leégett. Tanuja voltam ennek én is, kis holmijuk jórésze odaégett, de odaégett egész nyári szorgalmának gyümölcse is, ú. m. aratőrésze, eszéplési része ezer szem láttára. Láttam a derék jólelkű téglavetői lakosságát, hogy igyekeztek saját életük kockáztatásával megmenteni, amit lehet, de az elemek erősebbek voltak és martalékaul esett minden.

És én itt küldök egy pengőt részükre azzal a céllal, hogy ezen emberiségnek követői lesznek, hogy meg legyenek addig is segítve, míg szomoró sorsuk valamire eldől.

En megláttam a szegény családnál a Megváltó szenvedő arcát megtört szemükben. Oláh Sándor.

— Vasárnap iktatja be Révész püspök Fehér Jánost, az új hajdúszoboszlói lelkipásztort. Vasárnap iktatják be ünnepélyes keretek között az egyhangúlag megválasztott új szoboszlói református lelkipásztort: Fehér Jánost. A lelkesítő beiktatást D. dr. Révész Imre püspök végzi, aki Rásó István alispán, egyházmegyei gondnokkal autón utazik Szoboszlóra. A presbiterium élén a központi iskolánál ünnepélyesen fogadják a püspököt, az üdvözlő beszédet Márton Gábor polgármester, egyházi főgondnok tartja. A beiktatás a déli-élti istentiszteleten történik, az ünnepélyes aktus után Fehér János lelkipásztor elmondja beköszöntő prédikációját. Az istentisztelet után a presbiterium diszgyűlést tart, melyen a lelkeselnök üdvözlözi a püspököt és az új lelkipásztort, majd a katolikus egyház és több testület üdvözlése hangzik el.

— Az unitárius templomban szeptember 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó istentiszteleten Huszti János kolozsvári teol. akad. hallgató végzi a szolgálatot.

— A Kormányzóhelyettes övezgye meglátogatta Keszthelyen a MÁV leánynevelő intézetet és a gyermekek között ajándékokat osztott ki.

— A kistemplomi egyházzsér nőszövetségének látogató és kézimunkacsoportja ma délután 5 órakor gyűlést tart a Révész-tér 2. szám alatti gyülekezeti teremben, amelyre a tagokat szeretettel meghívja a vezetőség.

— A „Frankfurter Zeitung” utolsó száma megjelent és ezzel a régi, tekintélyes német napilap beszüntette megjelenését. A lap beszüntetését a lapok összevonásáról szóló rendelet idézte elő.

Vég kezdete

Öszintén örülni, — hol van az már?... Derülhet tavasz és virulhat nyár, Lehet napfényes a sötét szoba, Szívből nevelni nem tudnék soha.

Őszi verőfény lett a mosolyom, Acsóknak már íze sincs

A vágy tikkasztó hevé nem érzem S a Vég kezdete itt kísért régen.

Egyre gyengülő szívemen dobol, Erzem, hogy hínak, várnak... Ahol nyugalom, békeség terem, Végre megpihen hajszolt életem.

Wagnerné Szűts Adél.

Anyakönyvi hírek

Születések: Biri Lajos MÁV fűtő, Káldor-u. 22. fiú Lajos. Rákosi Lajos segédmunkás, Gyöngyvirág-u. 20. fiú Gyula. Hegedűs Ernő MÁV fűtő, Szepesi-u. 56. fiú Rudolf. Hizó Ferenc tsz. szakaszvezető, Dugovits-u. 5. leány Ilona. Ábrahám András Téglavető, gőztéglagyár, fiú András. Oláh Ferenc MÁV vonatkísérő, Kerekes Géza-u. 24. leány Gizella. Kuczora István gyárimunkás, Tengerész-u. 3. leány Anna. Gőnczy Pál mentőorvos, Poroszlai-út 82. fiú Endre. Papp János kereskedő, Kassa-út 19. leány Ilona. Nagy Imre gazd. eselőd, Bellegető 493. fiú István. Néhai Bacsó Imre kályhaszegéd. Homok-u. 125. leány Magdolna. Vértési István birtokos, Csapó-u. 57. leány Ilona. Tóth László birtokos, Haláp 103. fiú László. Nagy Imre kertész, Méhes-u. 37. fiú István. Cs. Nagy Albert gyárimunkás, Kunhalom-u. 20. fiú Imre. Simon Károly munkás, Gyöngyvirág utca 8. leány Iolya. Derecskei István gazd. kocsis, Hosszúpályi. leány Erzsébet. Nagy Imre vill. kalauz, Szarvas-u. 8. leány Piroška. Dr. Straub János egy. int. tanár, Péterfia-u. 51. leány Erika. Rác Lajos munkás, Náduvdar. fiú Lajos. Tóth Bálint napsz., Hajdúszoboszló, fiú Bálint. Ráthonyi Tamás fm., Nyirmihályi, leány Ida. Halasi István fm., Derecske, fiú István. Király László tűzfőhadnagy, Rákóczi-u. 52. leány Ágnes. Fejes István kishérlő, Nagycsere 102. leány Ilona és Éva (ikrek). Mogyorós Imre postaltiszt, Varga-u. 42. leány Mária. Szegedi Miklós tűzoltó, Hajdúszoboszló, fiú Miklós. Bessenyei Sándor szabómester, István-út 7. fiú István. Dr. Papp Aladár orvos, Balmazújváros, leány Katalin. Rác Mihály kubikos, Vulkán-telep 6. leány Ilona. Fogarasi József MÁV intéző, Taračkó, leány Erika. Beregszászi Károly kereskedőségéd, Bujdosó-u. 11. fiú Péter.

Eljegyzések: Pajtás István lakatossegéd—Papp Edit, Szilvásvajdas-u. 18. Dr. Brósz Róbert bírósági írtkár, Budapest—Murányi Jolán, Poroszlai-út 52. Buglyó Imre kocsis, Szabolcska-u. 13—Molnár Anna, Balaton-u. 28/b.

Házasságok: Papp Győző forg. adótitst, Szent Anna-u. 31—Bacsó Izabella, Postakert-u. 17. Dr. Simon Mihály orvos, klin. gyak. fogászati klinika—dr. Plank Edit. Magoss György-tér 18/c. Kecskés Sándor városi adótitst, Mikes Kelen-u. 31—Károly Vilma, Püspökladány. Janka Béla községi irodatiszt, Mándok—Szöke Erzsébet idegklinikai, Ugrai János postaltiszt, Kadosa-u. 5—Strenitzer Kamilla, Bellegető 375. Suba János vízvezetékserelősegéd, János utca 5—Bálint Jolán, Lugosi-u. 3. Szöllősi Albert postaltiszt, Nyil-utca 140—Rác Olga, Monostor-pályi-út 33. Márton Sándor cipészsegéd, Nagyszalonta-u. 35—Mátyus Erzsébet, Teger-u. 34. Iklódi Ferenc fm., Újléta—Bíró Piroška, Haláp 180. Sturma Sándor üzemvezető, Simonffy-u. 3—Czudor Margit, Kossuth-u. tem. eszsház. Tóth Kálmán szobafestőségéd, Apafi-u. 135—Haász Róza, Gyár-u. 6/b. Dr. Pösze Lajos gimn. tanár, Thaly Kálmán-u. 15—Fésüs Katalin Botond-u. 3. Kékedi László

asztalossegéd—Imre Juliánna, B. gány-u. 7. Parkas Lajos MÁV fényező, Ghillány-u. 9—Tóth Julia Vámospéteri-út 14. Bl-tniczky Gyula kereskedőségéd, P. csirta-u. 5—Balogh Éva, Hadházi-út 27 Dr. Németh László MÁV fogalmazó, Monti ezredes-u. 18—Sipos Etelka Erzsébet-u. 48. Szilván János. Varga-u. 33—Sebestyén Juliánna. Gyöngyös.

Halálozások: Balla Sándor ref. 28 éves. Legénycsomóhály. Dusa István r. kat. 6 hónapos. Doberdó-utca 24. Papp Miklós ref. 19 hónapos. Teleki-u. 33. Bisi Károly ref. 2 éves. Almosd. Vass Károly ref. 1 hónapos. Vendég-u. 71. Özv. Konrad Jánosné ref. 85 éves. Kazinczy-utca 3. Pintér Juliánna ref. 6 hónapos. Hadházi-telep. Özv. Nagy Imréné ref. 61 éves. Kazinczy utca 17. Szabó Lajos ref. 11 hónapos. Honvéd-u. 41. Kiss András ref. 21 éves. Hajdúszoboszló. Özv. Kaposznayák Györgyné ref. 75 éves. Kishegyesi-út 40. Liptai József ref. 93 éves. Rothermer-u. 43. Horváth Gábor ref. 11 hónapos. Hajdúszoboszló. Józsa Sándor ref. 6 hónapos. Konyár. Páncél Emese g. kat. 5 hónapos. Keletis-sor 7. Nagy Zoltán ref. 20 éves. Nap-u. 8. Virtás András r. kat. 14 hónapos. Pesti-u. 4. Szűcs Éva g. kat. 5 hónapos. Pesti-u. 4. Ujházi Károlyné ref. 80 éves. Wesselényi-utca 89.

FILM

Az Apolló mozgószínház nagy sikerrel mutatta be a „Körhinta” c. svéd filmet. Remek ötlettel zenés vigjáték ez a darab a zenéből veszi témáját. Sok humor, érdekes fordulatok, groteszk ötletek váltogatják egymást, a rendezés mesterien alkalmazza ki a mesében rejő gazdag komikumot. A szereplők — előtűnk ismeretlen svéd színészek — elsőrangú művészek. A kísérő műsorban kitűnő a friss híradó.

— A sütőszakosztály elnöksége felhívja azokat a sütőiparosokat, akik fautalványaitak legutóbb bevéltani nem tudták, hogy a faátvételhez sürgősen jelentkezzenek a Kárpátalja tűzfakereskedelmi kft-nél.

— A sopronbátfalvi ásatásoknál árpádkori lakóházmaradványokra bukkantak és találtak egy kápolnát is, amely a 11. században román stílusban épült. Nagyon szép freskókat is találtak. Felszínre került 33 árpádkori sír is értékes leletekkel.

— Tizenegy ház leégett Cserhátag közszegben. A tűz az egyik házban támadt. A nagy szárazságban gyorsan terjedtek tovább a lángok és mire az oltási munkálatok sikerrel jártak, már tizenegy ház leégett.

— Házleltő székelyföldi tárlatáról Dancsy Margit festőművésznő néhány darab erdélyi képe megérkezett, melyek Kálmán-tér 3 alatt még 8 napig a már elkeltekkel megtekinthetők.

— Lévy Ledniczky budapesti festőművész Debrecenben rajz- és festőtanítványokat felvesz szeptembertől. Beírási díj 5 P. Jelentkezés Kálmán-tér 3. Képzőiskolai terem.

— Új tanfolyam kezdődik szeptember elején a Simai Magdolna és Sipkovic Béláné Slezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépirodiskolájában. Piac-u. 73. Előkészítés államvizgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. szám: 5548/1942-43.

— Óvodás és iskolás gyermekek beíratása német foglalkoztató délelőttökre, vagy délutáni nyelvoktatásra. Felnőtteknek esti tanfolyamok. Batthyány 16.

— Dr. Naményiné Szentendrey Olga gyorsíróiskolájában, gépirodiskolájában kezdő tanfolyam. Helyesírástanítás. Vidékieknek vasúti kedvezmény. (Batthyány-u. 1. Telefon: 20-77.) Debreceni tanker. főig. engedélyszáma: 6475/1941-42

A Baross Szövetség köréből

A Baross Szövetség kéthónapi nyári szünet után ismét megkezdte munkálkodását. A munka kezdetét jelentő elnöki ülésen örömmel tapasztalhattuk, hogy az elnökség majdnem minden tagja résztvett. Tartalmas és értékes gondolatok tették gazdaggá ezt az ülést.

Az elnök esetezte a Baross eddigi munkáját és azon kívánságának adott kifejezést, hogy a Baross egységét továbbra is tartjuk meg és mélyüljön el köztünk az a nemzeti és testvéri szeretet, amely kell hogy áthasson minden Baross szellemében gondolkozó magyar embert. Talán most még nagyobb szükségünk van a testvéri összefogásra, mint valaha. A Baross továbbra is a helyén marad és a rend, a fegyelem és munka jegyében fogja munkáját a jövőben is folytatni a magyar keresztényi ipar és kereskedelem érdekében.

Az elnöki ülés elhatározta, hogy minden hónap második hétfőjén este ülést tart. Ezúton kérjük az elnökség tagjait, hogy a közölt időben tartandó üléseinket külön meghívás nélkül látogatni szíveskedjenek.

— A Csapó-utcai egyházzsérvegyes bibliaköre ma délután 6 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. Erre az összejövetelre mindenkit szeretettel hív és vár az egyházzsér vezetősegéde.

— Halálra marcangolt a sertés egy kisgyermeket. Megdöbbentő tragédia játszódott le Rohi szomszomsági közszegben. Csicsó János gazdálkodó Simon nevű 3 éves kislfia egyedül maradt a házban. Özv. Pop Sándorné ugyanis, akire a gyermek őrizete és gondozása volt bízva, rövid időre leszaladt a kert végébe veteménvért, a konyhaajtót a gyermekre zárta. Amíg dísznői kitértek az ölből, bedöntötték a konyhaajtót és berontottak a konyhába. Az egyik sertés a kisgyermeket az ágyról a földre rántotta és marcangolni kezdte a fejét. Az előrohán szomszédok alig tudták kiszabadítani a betört fejű kisgyermeket, aki pár pillanat múlva belehalt az elszennvedett súlyos sérülésekbe.

— Máriapócsra engesztelő zarándoklatot rendez a debreceni római katolikus egyházközség. Résztvehet minden hívő, aki ezt a négynapos vyalogutat bűnbánó lélekkel vállalja. Indulás 10-én reggel 5 órakor lesz a Szent Anna templomban megtartott szentmise után. Jelentkezni lehet Porcsin Ambrus társulati vezető lakásán. Kölessey-u. 5. A vezetőség kéri azokat, akik szekerükkel résztvennének csomagot vinni, jelentkezzenek az előbb megadott címen.

— Egy házaspár alatt leszakadt az erkély. Különös szerencsétlenség történt Nagybányán. Steinfeld Andor volt budapesti, jelenleg nagybányai gyümölcsnagykereskedő vacsora után feleségével kiült a Kossuth-utca levő lakásuk erkélyére. Háttal ülve az erkély korlátjához támaszkodtak, melynek vasrudjai hirtelen kiszakadtak a falból, majd az egész erkély lezuhant. Steinfeld Andor és felesége az utcára estek. Az asszony fejfel az aszfaltra zuhant oly szerencsétlenül, hogy agyveleje szétloccsant. nyaktörést szenvedett és azonnal meghalt. A nagykereskedő szerencsésebb volt: az ütést füves szegélyére esett és így súlyos, de nem életveszélyes zúzódásokat szenvedett. Kórházban ápolják.

— Budapestten tilos magánlakásokat iroda céljára igénybe venni és ha mégis igénybe veszik a tilalom ellenére, büntvádi eljárást indítanak a háztulajdonos ellen.

— Lopás a strandon. H. Varga Erzsébet Szegfü-utca 36. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a nagyerdői strandon ellopta 36 pengő értékű antilopcipőjét.

G y a s z r o v a t

Ujházy Károlyné Gebei Juliánna 80 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a köztemető hármastavalyi-útjáról ref. szertartással. Lakás: Wesselényi-u. 89. Pusztai.

— Sirius mester, a népszerű időjélező szerint augusztus végétől szeptember 4-ig több helyen kiadós eső ígérkezik. „Égzenegésszé” némi lehülésben és erős szélben is lesz részünk. Szeptember 12—15-ig és 19—22-ig, valamint 28-án, 29-én és 30-án több helyen eső és zivatar lesz. A mostani nagy hőseget írja Sirius mester — a Sirius csillag közeledése idézte elő, amely „a Nap testvére”.

— A mohácsi csata 417. évfordulóját Mohács városa augusztus 29-én ünnepelte. A csata-kápolnában szentbeszédet tartottak, majd a közönség a Csele-patakhoz zarándokolt és megkoszorúzták II. Lajos király emlékoszlopát. (MTL)

— Dr. Helle László az Anyag-gazdálkodási Tanács elnökhelyettese. Az iparügyi miniszter az Ipari Anyag-gazdálkodási Tanács elnökhelyettesévé dr. Helle László miniszteri tanácsost, a kiváló szakembert nevezte ki.

— Elvesztette a zálogcédulát, mire bejelentette a zálogházban, már ki is váltották az 500 pengőt érő aranyfüggőt. Varga Vilmos népszerűen neje feljelentést tett a rendőrségben. Elmondotta, hogy a zsigvársárbán elvesztett egy zálogcédulát 500 pengőt érő aranyfüggőről. Másnap bement a zálogházba bejelenteni, hogy a cédula elvesztett és legnagyobb megdöbbenésére közzölték vele, hogy az aranyfüggőt előző napon már ki is váltotta valaki. A rendőrség a zálogházban kapott személyleírás alapján nyomában van a tettesnek.

— Kapós a csizma, lopják. Kardoss József cipész feljelentést tett a rendőrségben, hogy ismeretlen tettes Kálmán-tér 10. szám alatti cipésműhelyéből 300 pengő értékű csizmát félkész állapotban ellopott.

— Zsebőrájt lopott a zsebtolvaj. Tóth Sándor MÁV fűtő, Varga-utca 24. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a MÁV fűtőháznál zsebéből ki lopta értékes zsebőráját.

— Ellopta a pénztárcáját cukolyegyekkel ismeretlen tettes Vass Erzsébet Szarazi Ferenc-utca 17. szám alatti lakosnak.

— Az osztálysorsjáték tegnapi húzásán 20.000 pengőt nyert: 27247. 10.000 pengőt nyert: 93358. 5000 pengőt nyert: 37252 50580 69508 88092. 3000 pengőt nyert: 74992. 2000 pengőt nyert: 38332 95010. 1000 pengőt nyert: 1216 1749 7564 66879 72210 99083. 800 pengőt nyert: 5883 21799 24544 67534 67683 25182. 600 pengőt nyert: 3283 3621 6039 8274 23138 44331 44798 48200 48393 51679 62875 62620 65219 81459 90693 96208 96830 98799. 300 pengőt nyert: 3170 3795 4377 5402 6221 7706 9019 10139 11817 11809 15736 17290 19249 19663 20301 20908 21454 21500 21975 24389 25905 26003 26003 26195 31006 32870 39805 40776 41641 42831 50724 52292 54077 54750 55552 56541 58099 58378 59791 67689 71269 72093 73761 74778 78896 81873 82424 82744 87735 88163 90131 97357 97984 99200 99403.

— A véletlenül elsült pisztoly halált okozott Szekszárdon. Bernáth Sándor rendőrfőtörzsmester egy beszoigáltatott pisztolyból akarta kivenni a golyót. A pisztoly elsült a kezében és a golyó a hasába fúródott s halált okozott.

— Gázal ölte meg magát szemelmi bánatában Téglás Sarolta 20 éves háztartási alkalmazott Budapestben a Szent János-tér 5. számú házában.

— Lefejeztette magát a vonattal a téglaházi állomáson Nagy Papp Sándor 18 éves félglyházi legény. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

ASZTALOS segéd és tanuló felvétetik Ugyanott asztalos szerszámok és bútorok eladók, Honvéd u. 73. 33-987

NAGYMUNKÁST és kézimunkást felvesz azonnal Kovács Márton uriszlábó, Rákosi Jenő u. 7. 33-1618

FODRÁSZ segédet, kisasszonyt, magas fizetéssel felveszek, Takács, Baranyi u. 42. (vagongyárnál). 33-63

FODRÁSZSEGÉD, azonnal vagy hétfőre be lehet, Szelezky, Petőfi tér 12. 33-946

FÉNYKÉPESZ segédet és tanuló felvesz Mészáros foto, Ferenc József út 43. sz. 33-72

EGY pékség felvétetik, Kuruc u. 1. Sáratory 33-83

TANULÓFIU (64)

SZABÓTANULÓKAT fizetéssel felvesz Kiss úriszlábó, Ferenc József út 16. (Alföldi palota). 64-906

JÓCSALÁDBÓL való vilánszerelő tanuló felvesz Mayer mérnök, Batthyány u. 5. 64-984

FODRÁSZ tanuló felvesz Bíró László, Deák Ferenc u. 26. 64-959

KIFUTÓFIU (49)

KIFUTÓ felvétetik, vagy tanuló, Márkus sütőde, Gróf Leiningen u. 29. 49-900

KIFUTÓT megbízható felvesz a Hegyaljai borület, Piac u. 58. 49-1584

KIFUTÓFIUT felvesz Mayer mérnök, Batthyány u. 5. 49-900

KIFUTÓ fiút, vagy lányt felvesz fogtechnikai laboratórium, Csapó u. 14. 49-1624

ÜGYES fiatalabb kifizető felvesz Tóth Gábor, Piac u. 89. 49-73

KIFUTÓ fiút felvesz Mayer mérnök, Batthyány u. 5. 49-86

KIFUTÓT felvesz Volentik, Piac u. 38. 49-67

ALKALMAZAST KERES FÉRFI (1)

ŐSEKRESZTÉNY, 12 éves gyógyszer, ásványolaj, fémttechnikai laboratórium és üzemi gyakorlat elhelyezkedne. Cim a kiadóban. 1-967

ALKALMAZAST NYER NŐ VEGYES (4)

FELNAPRA keresek intelligensebb leányt kósz nélkül, 50 P. Batthyány u. 16. 4-1599

BŐTÉJÜ szoptatós dajkát keresünk, vidékre. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés a gyermekmenhelyben 12 és 2 óra között. 4-1563

HASZNÁLT ruha javítására varrónót felveszek, Erzsébet u. 25. sz. ötödik ajtó. 4-948

ÜGYES bontóleány vásári szabóságba felvétetik, Bercsényi u. 22. 4-90

FIATAL leány kerestetik, idősebb úrnőhöz, egész napra, kósz nélkül, Csapó 24. emelet. 4-983

IRODAI NŐ (34)

PERFEKT gyors és géprónó, délelőtti állást keres. Választ Szorgalmas jellegre a kiadóba kér. 34-460

KERESKEDELMI NŐ (50)

KISZOLGÁLÓ kisasszony, gyakorlati felvétetik, Kiss cukrászda, Batthyány u. 26. 50-979

IPARI NŐ (33)

ANGOL munkához varrónókat felveszek, Molnár szalon, Szent A. u. 8. 35-1585

ELSŐRANGU fehérenemű himzők felvétetik Kellerné, Batthyány u. 9. 35-1574

TIMÁRSÁGBAN jártas munkánót felveszek Teleki u. 30. szám. 35-929

VARRÓLEÁNYT és tanulófiút felveszek Kóváry szücsmeister, püspöki palota. 36-1605

GÉPELNI tudó leányt felveszek, Bőrvarrógéphez értők előnyben. Bineth, József kir. herceg u. 22. 35-993

ÜGYES lányokat lakkozásra felveszek, Bineth, Simonffy u. 7. 35-995

SEGÉDEKET, tanulókat felvesz Papp szalon, Szent Anna u. 12. üzlet. 35-1625

VARRÓLÁNYOKAT felvesz Klein varroda, Széchenyi u. 8. 35-1622

GYAKORLÓTT varrónó, angol munkára felvétetik, nődivatszalon Piac 49. 35-61

ÖNÁLLÓAN dolgozó varrónók és kéziláncok felvétetik, Grünfeld Jolán, Piac u. 58. 35-74

NŐIFODRÁSZ segédleányt és tanuló felvesz Moldván, Szent Anna u. 1. sz. 35-69

NŐIFODRÁSZ segédet alkalmaz Polgár, Gambinus átjáró. 35-962

JÓMUNKÁS fodrász kisasszonyt azonnal felveszek Soltész, Nap u. 27. sz. 35-977

TANULÓLEÁNY (63)

FEHÉRENEMŰ varrodába tanuló és kifizetőleány felvétetik, Széchenyi u. 14. 63-1615

KIFUTÓLEÁNY (47)

KIFUTÓ leányt felvesz Mészáros foto, Ferenc József út 43. sz. 47-71

ÜGYES kislányt, kifizető felvesz Fazekas kézimunka üzlet, Szent Anna u. 5. 47-1611

Háztartási alkalmazott mindenek (30)

GYERMEKSZERETŐ főző mindenest keresek kis családhoz Cim Pápay József u. 12. Poroszlay út 26 számnál. 30-200 vv.

BENTLAKÓ rendszeres főző mindenest főzőnőt cselédszobás lakásba felvesz kéttagú család, szeptember 15-ére, Svetits-bérbház, III. lépcső, IV. emelet 8. 30-516

MINDENES lányt hosszú bizonyítvánnyal, lehet zsidó is, elsejére felvesz Berger, Piac u. 58. 30-33

ÖNÁLLÓAN főző mindenest felveszek azonnal Fürst Lászlóné, Simonffy út 28. 30-1577

BUDAPESTRE főző mindenest, jó bizonyítvánnyal gyermektelen házaspár keres. Jelentkezés: Simonffy út 16. sz. kedden és szerdán. 30-887

MINDENES főzőnőt keresek 2 személyhez. Csak hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezés: Zöldfa u. 1. 30-988

FIATAL mindenest felveszek, hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezni lehet 9 óráig, Kandia u. 15. harmadik lakás. 30-1610

SZAKÁCSNÓ (59)

SZAKÁCSNÓT és szobaleányt keresek elsejére, akár bentlakót, vagy bejárót. Jelentkezni lehet: Piac u. 75. emelet, ügyvédi iroda, vagy Simonffy út 27. alatt. 59-922

SZAKÁCSNÓT, vagy mindenest szakácsnót azonnal felveszek József kir. herceg u. 35-37. II. em. 59-1627

DIÉTÁS szakácsnó felvétetik Augusztá szanatórium. 53-978

KIS családhoz, közeli gazdaságba keresek középkorú szakácsnót, aki nagyon jól főz. Jó fizetést adok, jó ellátással. Kévs munka, jó bánásmód. Cim a kiadóban. 59-1620

BEJÁRÓNÓ (8)

MEGBIZHATÓ bejárónő egész napra felvétetik, Ajtó u. 21. 8-1438

RENDES megbízható ügyes bejárónót kózztal jó fizetéssel felveszek, Harsányi, Kút u. 1. sz. lépcsőfőlejárát. 8-1592

FIATAL leány bejárónót felvétetik a délelőtti órákra, Arany János u. 54. I. 6. 8-999

BEJÁRÓNÓ élelmiszerjegyekkel kózztal felvétetik, József kir. herceg u. 6. I. em. 8-998

MEGBIZHATÓ bejárónő felvétetik, Kálmán-tér 11. sz. közép lakás. 8-996

PÁRÓRÁS munkára bejárónót azonnal felvétetik, Frank úridivat, Arany Bika. 8-995

BEJÁRÓNÓT reggeli órákra keresek, Homok u. 32. sz. 8-992

KÖZELLAKÓ rendes bejárónót azonnal felveszek, Havas, Burgundia u. 4. emeleten. 8-991

ÜGYES bejárónó kifizető felvétetik, Széchenyi u. 48. 2. ajtó. 8-989

BEJÁRÓLEÁNYT egésznap kózztal felveszek, Kossuth u. 18. sz. keresztpület. 8-64

RENDES tisztá, bentlakó vagy bejárónót felvesz kéttagú család, Árpád-tér 23. 8-77

BEJÁRÓNÓT keresek a délelőtti órákra, Rottmann, Simonffy u. 17. 8-80

BEJÁRÓNÓ délelőtti felvétetik, Deák Ferenc u. 19. sz. II. 9. 8-75

BEJÁRÓNÓT délelőtti felveszek, Erdős, Kossuth u. 3. 8-952

BEJÁRÓLEÁNY azonnal felvétetik, dr Révész, Piac u. 77. 8-82

BEJÁRÓNÓT 10-3-ig tartó házimunkára ebéd kózztal felveszek, Péterfia u. 2. ajtó 3. 8-87

BEJÁRÓNÓT keresek délelőtti, Arany János u. 17. harmadik lépcső. 8-91

BEJÁRÓNÓT reggel 6-9 óráig felveszek, Kossuth u. 42. keresztpület, Jelentkezés reggel 8-9, vagy délelben 2 órakor. 8-697

BEJÁRÓNÓT, közellakó mindenest, jó bizonyítvánnyal szeptember elsejére felveszek, Péterfia 42. emelet, bal. 8-972

BEJÁRÓNÓT azonnal felveszek, Széchenyi u. 11. földszint 1. ajtó. 8-973

ALKALMAZAST KERES NŐ (3)

KITÜNŐEN főző, intelligens asszony kizárólag úriháza hávezetőnőnek ajánlkozik, „Harcincéves” jellegre a kiadóban. 3-918

HÁZVEZETŐNŐNEK betegápolónak hosszú bizonyítvánnyal elmenne, Dombi Károlyné, Vigkedvő Mihály u. 29. 3-964

MOSNI vasalni elmegek hónapszámra is — Vagy ehhez hasonló munkát elvállalok, Kossuth u. 58. 3-156

ÜZLETI AJANLAT (57)

FIGYELEM! Őszi, téli szövetek érkeztek, Olcsón készítek ruhákat, Tegdes, püspöki palota 33-1996 11. 20.

CIÁNOZ vizsgálat, zsi zskitelent felelősséggel Kiss, Mellsz-tér 7. Telefon: 14-30. veres-templomnál 606 11 4

TÖRÖTT gramofonlemezért 2,50-et fizetek. Villanykörte csere 30 fillér. Bíró, Hunyadi u. 22. sz. 67-33 11 20

CIANOZTASSON Csala cianozo vállalat. Lakásvizsgálatok felelősséggel Rakóczi u. 9. telefon: 14-27 szám. 67-269 10. 13.

SIRKOVÉK, müköbi és termesköböl, mészsalak gyümölcsösök részére es pirossalak, kerti utakra kaphatók a debreceni munkogárnál, Furdó u. 2. sz. 67-279 vv.

SZORMÉ dundakait javítok alakítok, testek veszek eladók Kovary szücsmeister, püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

HASZNÁLT orakait veszek, javítok eladók — Schmittmann Vendeg u. 1/92 1. 3

VILLANYSZERELÉST javítást vállalok, veszek porszivót, gramofont, lemezeket, segédmotort, kerékpárt rossz gumikkal is. Soltész, Kálmán-tér 2. 67-144 10 31

GAZDÁLKODÓK FIGYELMÉBE! Rendeljenek ásványi mésztrágyát, Minden terményét, szőlőjét, gyümölcsöt megokszorozza. Garantált 90-96 százalékos szénsavas mésztrágya talom vagon tétel esetén vasúti fuvar nincs. (vagyontétel közösen is rendelkezhető). Rendeljen továbbá jövő évre alumínium gálicot, ami a rézgálic után eddig a legjobban bevált. Gyári megbízott található — Tegdes szabó üzletében, püspöki palota. 67-921

ÜZLETI KEREKLET (66)

TOLLAT legmagasabb naplapon vesz Hangya tollgyűjtő telep, József kir. herceg u. 71. 66-1903 vv.

PENZ (57)

KÉT vagy háromszáz pengő kölcsönt keresek, jó kamatra, vagy társulhat, Levél „Kamat” jellegre kiadóba. 57-1626

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19)

ARANYAT, ezüstöt, brilliánsat ékszer naplárban veszek, Szelezky, Sas u. 2. 19-495 11 27

ARANYAT ezüstneműt ékszerket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 19-1872 11. 17

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelezky, Sas u. 2. 19-1857 9. 3

RÉGI ékszerket, ezüstöt, brilliánsat, magas áron veszek. Ékszer javítás, Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 19-527 11. 29.

OKTATÁS (56)

DR NAMÉNYINÉ gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában, általános tanfolyamok Batthyány u. 1. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Debreceni tanterületi királyi főigazgatói engedély száma: 6475/1941-42. 785 9. 26.

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP (7)

SINGER varrógép eladó, Értekezni délelőtt. Cim a kiadóban. 7-78

REGLI jokarban levő nag. asztali férfi szabó varrógép eladó. Tegláskert, Szepesi u. 50. 7-990

HUSZKULCSOS rendszerű motorkerékpár lámpafej, Baseh kürt, autópumpa, autótáska s motorhoz zsirozók, motorsebességmérőóra és egy Cord-csizmánadrág eladó, Piac u. 71. második udvar 8. 7-70

SEGÉDMOTOR kerék párra szerelhető, Roth gyártmány, eladó István út 70. 7-1608

RADIO (58)

ELADÓ 2-1-es modern hálózati rádió. Érdeklődni Hatvan u. 6. II házfelügyelőnél. 58-997

HANGSZER (28)

JOHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora” jellegre a kiadóba kerék 28-394

ZONGORA nangoiasi munkát kitűnő képzettséggel vállalok Vargyas Nap u. 17. vidéken is. 28 624 5. 3.

ZONGORA bécsi, renek hangú, kitűnő állapotban eladó Hadik utca husz. DEAC sport telephel. 28-1557

BUTOR (9)

NINCSEN tenyes kura kátnak, outort olcsón adunk, Piac u. 71. szám. udvarban, Brilline. 9-1381 10. 4

HASZNÁLT bútorokat irrodaberendezést értékelmazzát, üzletberendezést magas áron veszek Verő, Csapó u. 10. sz. 9. 10. 1971

MODERN hálo es konyhaberendezések állandóan raktaron. Megreneléseket vállalok, pontosan szállítok. Ujfalussy Sándor, Bethlen u. 56. 9-1470 9. 11

SAJÁTKESZITMÉNYŰ konyhaberendezések festett hálók, kombinált szekrények raktaron — Arany János u. 1., udvarban. 9-645. 11. 29

SZÉP olcsó bútor akar vásárolni, fáradságot ne sajnálja, Löcsel bútorüzletben megtalálja. Ebtvös u. 66. 9-886

EBEDLÖBUTOR, bordó plüss szalteredő, fallóra, konyha asztal eladó, Simonffy u. 43. 9-1623

JÓKARBAN levő világos háló eladó. Kertész Csapó u. 19. 9-982

KIADÓ ÜZLET, MUHELY, RAKTAR (41)

SZATÓCSÜZLET, be rendezéssel, lakással jó forgalmú, kiadó Hargita u. 19. sz. 9-905

LAKÁSCSERE (53)

KETTŐSZOBÁS régi bérő, minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserelelném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cim a kiadóban. 1462 vv

SZOBÁ, konyha, előszobás spájzos lakásomat elcserelelném hasonlóval. Cim a kiadóban. 53-949

KÉTSZOBÁS olcsóbéru lakást elcserelelek kétszobás magasbérű bérűrt, Kelen, Széchenyi u. 34. 35-78

SZOBÁ, konyhás lakásomat elcserelelném nagyobb szoba, konyhással Simonffy u. 45. 53-981

ELCSERELNÉM 28 P szoba, előszoba konyhás lakásomat 1 sertéstartással kerteséggel, ahol több jóságot lehet tartani. Borz u. 25. 53-1821

LAKÁST KERES (52)

KETTŐSZOBÁS össz-komfortos lakást, lehet albérlet is, sürgősen keresek. Közvetítőt díjazok. Ajánlatot a kiadóba „Fiatal pár” jellegre kerék. 52-569 vv.

BUTOROZOTT SZOBA (10)

FIATALEMBER különbejárátú bútorozott szobát keres azonnalra, „Lehetőleg ellátással” jellegre a kiadóba. 10-1570

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, két személynek azonnal kiadó. Hatvan u. 48. 10-1607

KÖZPONTI fűtéses kis bútorozott szoba kiadó Svetits bérbházban, V. e. 4. földpccs. Érdeklődni 9-11 3-5. 10-1000

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, elsejére kiadó. Erzsébet u. 79. 10-59

CSINOSAN bútorozott szoba kiadó. Teleki u. 92 3 ajtó. 10-950

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó Werbőczy u. 14. I. em. 10-1617

BUTOROZOTT szoba, fűrdőszoba használatlan kiadó. Rákosi Jenő u. 5. sz. I. em. 6. 10-1612

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba kiadó, egy úr részére, Honvéd u. 33. 10-66

KÖZPONTI kisebb bútorozott szoba azonnal kiadó. Hatvan u. 6. 10-963

UTCAI bútorozott szoba úriembernek azonnal kiadó Simonffy u. 19. sz., harmadik ajtó. 10-954

BUTOROZOTT szoba, azonnalra kiadó, két személy részére is, Simonffy út 9. 10-947

KIADÓ utcai bútorozott szoba, zsidó családnál ellátással is Arany János u. 55. 10-81

SZOLID, tisztességes iparos fiatalembert albérletbe felveszek Kigyó u. 39. sz. 10-965

ELVESZETT (13)

10 pengőt kap, ki a Magoss György-térben talált fekete nőt mellényét haza adja, Kút u. 140. 13-953

ELVESZTETTEM Kálvin-tér 12 számtól, Vár u. 2. számig pénztárcát, aranyemű volt benne. Becsületes megtaláló jutalmat kap, Sinaj drogériában, Vár u. 2. 13-68

ELVESZETT „Cuki” névre hallgató sárga daxli kutyám. Megtaláló jutalomban részesül Cim: Simonffy u. 7. sz. I. em. 1. ajtó. 13-62

VEGYES (68)

HETVEN darab anyabirka és nyolcvan tokjő és bárány felesbe, vagy tartásra kiadó Érdeklődni: Komlóssy u. 11. sz. alatt. 68-951

STINGL koncert pianónon gyakorlókat elfogadok, Teleki u. 9. Falus. 68-960

KETTŐ jó fejstehent tartásra elvállalok, — Oláhne Simonffy u. 45. 68-980

CSEREÜZLET (11)

SZAPPANNAK való zsirt szappanra becserelek Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

LEPÉDOVÁZSNAT adok tengeriért vagy árpaért. Sesztina utca 4. Telefon: 39-63. 11-860

ÉPÍTKEZÉSI ANYAG (20)

KÉT darab használt ablak tokkal eladó. Székelyhadostály u. 14. sz. 20-981

HASZNÁLT RUHA, CIPO (9)

UJ pilótaöltöny, használt tisztipuhák, gyapjú sötétöltöny eladó. Borovszkynál, Csapó 98. 39-34

FÉRFIÖLTÖNY jó állapotban és két pár férfi cipő eladó. Árpád-tér 21. 69-888

38-os barna női divatcipő, téli gyapjú kezeslábas, sapka és kesztyűvel, egy és fél éves gyermek részére eladó. Megtekinthető 12-1 között. Károly Ferenc József út 3 B. 69-1606

ELADÓ alghasznált esztróka, Monostor-pályi út 12. szám alatt. Érdeklődni délután 5-8 óráig. 69-945

TISZTAGYAPJU fekete férfi zakó csikos nadrággal, békebeli damasztabrosz szalvétával, gyermekrugdaló. Kigyó u. 14. 69-968

PERZSA bundát megvételre keresek, kifogástalan állapotban, közepalakra, „Perzsa” jellegre a kiadóba. 69-456

KALYHA, TŰZHELY (46)

TELJESEN hibátlan tűzhely eladó, csöve együtt Kossuth u. 58. sz.